

309715

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 23 వ తేది గురువారము

NO. 167

నంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస అమావాస్య కి.

సంచిక ౧౬౭

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీరిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంతమాత్రమున నయముగను. సులభ వెల 0.8-0 అణాలు.

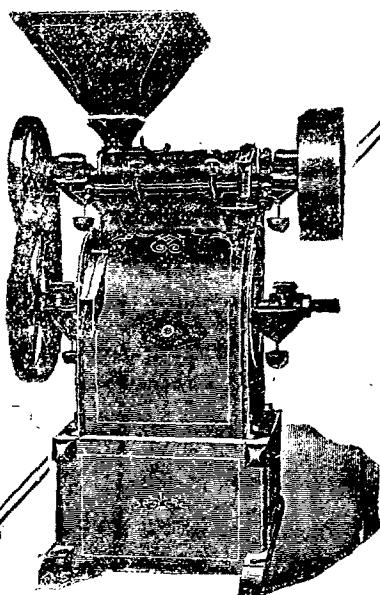
మోహిని తైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

న మ్మ క ము

నచ్చనిది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెని,

నగలవ ర్రకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూచీతోడను సరియైన ధర లకు విక్రయించబడును. తయారున లేనివాటిని అతి కి ఘ్రముగా కాలరాచుననులేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు ను. ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి నమ్మకనివయము తెలుగును. (1842)

కా ర కాం బ: ఇది శ్రీభక్త్యశోధిని యను వాటకము

అంకర వదిలితీరవలయును వెల 0-4-0 పూర్వీకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మంచి మేలు వస్తువుల నే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ నమ్ వుప్పు పచ్చ అన్న భేది

ఆర్కటు అంటురోగ నివారణోద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెని, మేనేజింగు ఏజంట్లు,

పోస్టు వాక్సు నెం 12 నుదాను.

(1601)

A

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మంతులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

గుంటూరు కాటక్ జ్యూడ్ అండు వేపరుమిల్లు అండు కంపెనీ, గుంటూరు.

నో టీ సు. (1844)

ఇందువలన సర్వజనులకు తెలియజేయునది యేమనగా:—

ఈనైన నుడవారిచిన యంత్రశాలయందు ఆన 1919 సంవత్సరం డిశంబరు 5 వ తేదీనుండి ఆన 1920 సంవత్సరం నవంబరుతో అంత్యమయ్యే షునూరు 12 మాసములకు గోనెసంచులు తయారుచేయుచుకొను హక్కును కంపెనీయొక్క రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసువద్ద (మిల్లువద్ద) ఆక్టోబరు 31 నవంబరు 1, 2 తేదీలను క్రతిరోజు మధ్యాహ్నము 3 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు బహిరంగమైన వేలముమూలముగా అమ్ముబడును. ఎక్కువ పాటదారునిపేర పాట ఆఖరు తేదీయగు 2-11-19 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు కొట్టివేయబడును.

రీసీవరుగారు సబ్ కమిటీవారితో సంప్రదించి కోర్టువారి యుత్తరవునకు లోబడి సరియైన పాట వచ్చినయెడల ఆఖరు పాటదారునియొక్క పాట మీద కొట్టివేయదురు.

సదరు వేలం పాట పాడదలచినవారు యీ క్రింది షరతులకు లోబడి పాటపెట్టవలయును.

(1) యంత్రశాలలో 50 మగ్గుములు కలవు. 500 పౌనులు తూనికగల పుట్టెడు గోగునారను సదరు శాలలో తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి ఆఖరుపాటదారునియొక్క కంపెనీ వారంగీకరించు రేటుచొప్పున సదరు పాట మొత్తము అయియుండును.

(2) కంపెనీవారు వగలు మొత్తముమీద రోజు 1 కి 10 గంటలు 30 నిమిషములు కాలము మిల్లువర్కు చేయుదురు.

(3) కంట్రాక్టు రుత్రులు మిల్లును వర్కు చేయుమని లిఖిత పూర్వకముగా కోరినయెడలనార వగైరాలు వర్కింగ్ చార్జీక్రింద యిచ్చేరేటుకాక కంపెనీ డివైలర్లకు మీటింగులో నిర్ణయమయ్యే అధికమైన రేటుకూడా యివ్వవలసియున్నది.

(4) కంట్రాక్టు ఆఖరుపాట ఖాయకడివలగాయతు డిశంబరు 1 తేదీలోగా ఆన 1920 సం॥ నవంబరువరకు మిల్లుయొక్క కంపెనీవారు యిచ్చు నారపెడు కంట్రాక్టుయొక్క స్వంత ఖర్చులతో కంపెనీవారి పేరున 15000 రూపాయిలు (పదిహేనువేల రూపాయిలకు) నవంబరువరకు డ్రైయింగ్ స్టూరెచ్చుచేసి యిందుకు యిన్ స్టూరెచ్చు కంపెనీ వారికి చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించి పోలనీ రీసీవరు లావున దాఖలుచేసి సదరు కంట్రాక్టు ప్రకారం డిశంబరు 5 వ తేదీ లగాయతు వర్కింగు చేసుకొనుటకు కంట్రాక్టు సిద్ధముగా నుండవలెను.

(5) సదరు కంట్రాక్టు కాలముగా విశాఖ వట్టణము వగైరా యితర జిల్లాల ప్రాంతములలో వండు ఒకటవరకు గోగునారతోనున్నూ, వంగోలువగైరా ప్రాంతములయందు కండు నారన్నూ కట్టెనారకాకుండా మంచినారతోనున్నూ వర్కింగు చేసుకొనవచ్చును.

(6) సదరువేలము కాలమందు పాటపాడదలచినవారు, రీసీవరువద్ద 500 రూపాయిలు (అయిదు వందలు రూపాయిలు) డిపాజిట్టుచేసి పాటపాడవలయును. ఇందులో ఖాయవర్చబడు పాటదారుని

సొమ్ము తప్ప తతిమ్మావార్ల సొమ్ము ఆరోజుననే తీగి యివ్వబడును.

(6) ఎక్కువ పాటదారునిపేర పాట ఖాయకడినవేలనే సదరు కంట్రాక్టు 5000 అయిదు వేలరూపాయిలు రీసీవరువద్ద డిపాజిట్టు చేయవలెను. అట్టి ఖర్చీ వేలంపాడియుండు డిపాజిట్టుచేసిన 500 వందలుపాటు తక్కిన 4500 (నాలుగువేల అయిదువందలు) డిపాజిట్టుచేసిన తక్షణమే రీసీవరు పుచ్చుకొనవలెను. కంపెనీవారివద్ద కంట్రాక్టు డిపాజిట్టుచేసిన 5000 (అయిదువేలు) మొత్తం కంట్రాక్టు షరతు ఆఖరుమాసము తనగా 1920 సంవత్సరం నవంబరు ఆఖరుభాగమునందు సదరు వర్కింగు చార్జీలక్రింద కంట్రాక్టు రుపేర జమకట్టబడును.

(7) కంట్రాక్టు గోగునారవని జరిగిన రోజు 1-కి అవుట్టర్ 16 పుట్టు తక్కువ లేకుండా కంట్రాక్టు వాయిదావరకు నార ఒప్పజెప్పు జవాబు దారి కంట్రాక్టుదై యున్నది. సదరు కంట్రాక్టు ఆపాంతములోగా నాలుగు వర్షాయము లనగా క్రతి మూడుమాసములకు రీసీవరు అడిగినప్పుడు లెక్క చూచుకొని దగహముమీద రోజుకు 16 పుట్టు వంతున కిమాసములకు ఒకసారి లెక్కచెప్పవలెను. అట్లు 16 పుట్టు అవుట్టర్ కు తగినయెడల కంపెనీవారికి కంట్రాక్టు కంట్రాక్టు రేటు ప్రకారం తరుగైన పుట్టుకు అయినసొమ్ము కట్టియిచ్చి రీసీవరు పుచ్చుకొనవలసి యుండును.

(8) మూడుమాసములు వర్కింగుకు సరిపా య్యే నాలుగవపేరాలో నుడవారిచిన ప్రకారం కంట్రాక్టు మంచినారను మిల్లువారు యిచ్చిన పెద్దలో నింపుచు, నార నిలువను గురించి కంపెనీ వారు అడిగినప్పుడు కంట్రాక్టు చూపిస్తూ ఉండవలెను.

(9) కంట్రాక్టు సప్లయిచేసే నార క్వాలిటీ విషయములో యీ మిల్లు యింజనీరుగారిని గాని ఆఫీసర్ నిర్ణయింపబడిన యిన్ స్ట్రక్షన్లు గాని లిఖితరూపముగా మంచినార కాదని తీర్మానించే యెడల అట్టివారను మిల్లువారు పుచ్చుకొనరు.

(10) ట్రెయిలరేత కాకుండా 44 x 28, 40 x 29 3 x 23 యిన్ చెన్ కొలతగల సాదా సంచులను కంట్రాక్టు సప్లయిచేయు గోగునారతో కంపెనీ వారు అన్ని ఖర్చులు భరించి తయారుచేయుదురు. సదరు గోగునారను కంట్రాక్టు తన స్వంత ఖర్చులతో తూనిక వేయించి యంత్రశాలయొక్క హాలు నందు కంట్రాక్టు వక్కుగించవలెను. శాలమందు తయారుచేయుటకు సంచులు బెళ్లుకు కంట్రాక్టు క్రతిరోజు వక్కుగించుకొని వేలనే యంత్రశాల ఆవరణమునుంచి తీసుకొనిపోవలెను.

(11) యంత్రములు చెడిపోవడము లేక విరిగి పోవడము యంత్రమునకు అవసరమైన నిలువ సామానులు యంత్రపుభాగములు, కోలు, ఆయిల్లు వగైరాలు యూరపుడేశమునుండిగాని, ఇతర జట్టణముల నుండిగాని, రాకపోవడము లేక వని వాండ్లు సమ్మెకట్టడము, దైవిక రాజీకముల వల్ల కలిగే ఆలస్యమునకు, మరియు కంపెనీవారికి వల్ల వడని యితర సంగతులచేత ఆగిపోవడము గాక, తతిమ్మారోజులకు వనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

(12) కంట్రాక్టు సప్లయిచేసిన గోగునారతో సాధ్యమైనంత హితకరముగా వనిచేయుటకు సిద్ధముగా యున్నారు గాని తరుగువగైరాలకు రద్దుకు పూచీదారులు కారు. అనివార్యమైన కారణముల వల్ల గాని, కంట్రాక్టు లోబడుటవల్ల గాని వనిచక్కగా జరుగనియెడల అందుకు కంపెనీవారి జవాబు దారి యెంతమాత్రము లేదు.

(13) యంత్రశాలకు పూర్తిగా వని కలుగు లాగున అవసరమైన గోగునార సప్లయిచేయుటకు కంట్రాక్టు రుబద్ధమై యుండవలెను. అదిగాక కంపెనీ వారు తయారుచేయు సంచులను బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన త్రాళ్లు వగైరాలకు కంట్రాక్టు సప్లయిచేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు వయోగించు గోనెపెద్ద కంట్రాక్టు యిచ్చు నారతో కంపెనీవారు తయారుచేయుదురు.

(14) ఎక్కువైనను మిల్లువనిచేయుటకు కావలసిన గోగునారను సప్లయిచేయుటకు కంట్రాక్టు తప్పిపోయిన కారణముచేత మిల్లు వనిచేయుక ఆపుదల చేయవలసి వచ్చేయెడల పైనచెప్పిన 16 పుట్టు అవుట్టర్ ప్రాప్తికి కంట్రాక్టు నార సప్లయిచేయుక తప్పిపోయిన రోజులకు కంట్రాక్టు రేటు ప్రకారం కంపెనీవారికి రావలసిన దిగుబడి బావత్తు సొమ్మును రోజు 1-కి 15 పుట్టుకు అయ్యే కిచ్చుత్తును కంట్రాక్టు కట్టి ఇవ్వవలసి యుంటుంది. ఈ ఆగిపోయిన రోజులు మూడుమాసములు దరహా లెక్కలో చేర్చుకొన బడవు.

(15) సదరు కంట్రాక్టు షరతుకాలము లోపునకు కంట్రాక్టు సప్లయిచేయు నారమట్టుకు మాత్రమే గోతాలు వనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొను చున్నారు. కంపెనీవారి సమ్మతిపైని కంట్రాక్టువలన ఆక్రమణ కాబడిన కంపెనీ వారి తాలూకు స్థలములేక నారపెద్దను షరతు ఆఖరుననే తక్షణం ఖాళీచేసి కంపెనీవారికి మంచి స్థితిలో ఒప్పుగించి వాచులన రీసీవరు పొందవలెను. అట్లు జరుగనియెడల షరతులు మించి వాడుకొన్న రోజులకు పెద్దకుగాను రోజు 1-కి 50 ఏబిడి రూపాయిలు చొప్పున కంపెనీవారికి కంట్రాక్టు యిచ్చుకొనవలసి యుంటుంది.

(16) కంట్రాక్టువలన కంపెనీవారికి డిలివరీ చేయబడిన గోగునారను సంచులుగా తయారుచేసి నందుకు అయినఖర్చులు అనగా కంట్రాక్టు రేటు ప్రకారం అయిన చార్జీస్, మరియు ఏడవపేరాలో నుడవారిచబడిన రోజు 1-కి 16 పుట్టు అవుట్టర్ ప్రాప్తికి రావలసిన సొమ్ములో 15 రోజులకు యొకసారి అనగా గత 14 దినములకు అయిన చార్జీ 15 వ రోజున్నూ కంట్రాక్టు కంపెనీవారికి రిజిస్టరు ఆఫీసులో సాయంత్రం 5 గంటల లోగా చెల్లించుతూ యుండవలెను. అట్లు చెల్లించుటకు తప్పిపోయిన యెడల తప్పిపోయిన క్రతి రోజు 1-కి 50 (ఏబిడి) రూపాయిలు చొప్పున అకరాధము కంపెనీవారికి కంట్రాక్టు నిరభ్యంతరముగా చెల్లించవలెను.

(17) కంట్రాక్టు వాయిదా ప్రకారము 15 రోజులకు ఒక వర్షాయము సొమ్ము చెల్లించక పోయినను కి మాసములకు వర్కింగుచేయుటకు తగిన నార నిలువచేయక పోయినను సదరు ఎగ్రిమెంటు లోని షరతుల ప్రకారం జరుగనియెడలను రీసీవరు కంట్రాక్టు కాఫీసల్ చేయుటకున్న కంపెనీవారికి కలిగే అన్నివిధములయిన నష్టములును కంట్రాక్టువల్ల వసూలుపర్చుటకున్న సంపూర్ణమైన హక్కుకలదు.

(18) ఈ పై పేరాలో నుడవారిచిన సందర్భములు తటస్థమైనప్పుడు రీసీవరువల్ల లిఖిత పూర్వకమైన ఉత్తరవులు లేకుండా అప్పటికి మిల్లు ఆవరణములో నిలువయున్న నారగాని, తయారైన సంచులు లేక బెళ్లుగాని తీసుకొని వెళ్లకూడదు.

(19) ఈ కంట్రాక్టు యెవరికైనా రీసీవరు అనుమతిపొందకుండా ట్రాన్స్ ఫర్ వగైరా యేలాటి అన్యాయక్రమములు చేయకూడదు.

(20) ఆరవ పేరా షరతు ప్రకారం పాట కొట్టివేసిన ఒక గంటలోపు చెల్లించవలసిన 4500

నాలుగువేల అయిదువందల రూపాయలు చెల్లించి యెడల వెంటనే అట్టి పాటదారు జవాబు దారిమీద తిరిగి పాట పాడబడును. అట్టి పాటలో వచ్చే నష్టమునకు సడరు పాటదారుని జవాబుదారీ చేయదలచును. లాభము వచ్చినయెడల పాటదారు కు యివ్వబడదు.

(21) రిసీవరు ఆఖరు పాటదారువల్ల లీజు వ్రాయించుకొని పుచ్చుకొనే లోకలగాని, డిశంబరు నెల 5వేది లోకలగాని రిసీవరు సబ్ కమిటీ అనుమతి మీద కోరే సెక్యూరిటీని కంట్రాక్టరు అనగా ఆ ఖరు పాటదారు యివ్వనియెడల పైవరతుల క్రింద చెల్లించిన 5000 అయిదువేల రూపాయలు కంపెనీకి ఫర్ ఫిట్ కాబడును. కంట్రాక్టరు పూచీమీద తిరిగి పాట పాడబడును. అట్టి పాటలో నష్టము వచ్చిన యెడల కంట్రాక్టరు నష్టమునకు కూడా జవాబుదారీ చేయవలసియుండును.

గుంటూరు } పి. వి. సుబ్బారావు,
15-10-19. } రిసీవరు.

క్రికెట్టుపై శ్రీ దేవగుప్త సన్యాశిరాజ కవిరాజ గ్రంథములు

1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము తత్వావశ్యము (తలి సంస్కృత్యోగమునకు సరియగు తెలుగుపద్యము 1-4-0 పారాదంబ కృతికుల్యములు)
 2. మిరాబాయి చరిత్రము లేక హరిభక్తి సుధా రసము. ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర ప్రోతములు, 0-12-0 భక్తజన కర్తవ్యములు.
 3. సతీమణి-శ్రీనిధి కథ్యరత్నావళి, వారికా పాత కాలల కథ్యంతోప యుక్తము. 0-4-0
- పుష్పాంజలి (Adoption of basket of flowers) ఆపూర్వకము (New plot) డ్యు. 1-0-0, మే నెడరు:—కవిరాజ గ్రంథమాల, (1882) వోడవరము, వికాఖపట్టణము జిల్లా.

మలయ పందనము గనేరియా

అను సెగరోగమునకు బోకారము, కథ్యము లేదు. పిడి రిసీవర్ వసలేదు. ఎటువై, తెలుపు, కచ్చ, అను యూదు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. అనేక రాజకుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప బొంభము. కల డబ్బీ 1-కి రు 2-0-0, గంధర్వపార్వతీ, రాజమండ్రి.

జాతకము

కాలగణనవారు వారి జాతకచక్రముయొక్క సకల గాని, సరియైన జననకాలమును గాని (వాసింపవలయుడల జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీర దాహధ్యము, భవవృద్ధి, సోదరసోదరీవృద్ధి, మాతృసోఖ్యము, భూలాధిపతి, భూవ్యయము, విద్యాభివృద్ధి, వాహనసోఖ్యము, వివరముగా పుత్రపుత్రీకా సంపాదవృద్ధి, శత్రువృద్ధి, కోగము, ఋణము, కళక్రము కళక్రముయొక్క ఆయుర్దాయము, ద్వికళక్రయోగము, జాతకునియొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, పితృసోఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్సంగములు యింకను యిదివరకు జరిగిన విశేషం శేషములు (వాసి వి. పి. ఖర్చులు సహా రు 1-2-0 లకు వి. పి. గా వంపబడును. ఈ వ్రాసిన సంకీర్ణము సరిగా నున్నయెడల, జాతకునియొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు జరుగు (ప్రతి సంవత్సర ఫలమునగా మహాదాంధ్యకాలముల పూరాజాతకము శాస్త్రసమ్మతముగా రాయానజేసి పంపించబడును పూరాజాతకమునకు రు 5 లు చార్జీ చేయబడును. పూరాజాతకము వ్రాయించుకొనునపుడు రు 2 లు ఆద్యాత్మ యందుగా వంపకలెక. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా రాయాన జేసి రిక్లెన్ రు 5 లకు వి. పి. గా వంపెదము.

ప్రశ్న.

జన్మనక్షత్రము మాకు వంపించినయెడల యెవరికి యే భావము (ప్రశ్న కావలెనో వానికి సరిగా ఫలితము వచ్చి) పంపించబడును. అందుకు గాను రు 1 యి చార్జీ చేయబడును. ముందు జననఖర్చు 1 సంవత్సరం ఫలములు వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులు సహా రు. 1-2-0 లు అగును. ఆశ్వ వేంకటేశాస్త్రి, వైకృత్యము, గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు, గోదావరిజిల్లా

‘వోటు-వోటరు.’

[కో. రామకోటిశ్వర రావుగారు బి. ఏ. వి. ఎల్.]

రాజకీయ కరిష్టాన మంకగా లేని సర్వారావుకేట తాలూకానుండి తాలూకాబోర్డు మెంబరు పదవికి ఎన్నికయినా చిన్న ఒక మిత్రుని తరపున వోటు సంపాదించుటకై నేను తిరుగుబాటు తలపెట్టినది గ్రామమునకు ఒక రిక్లెన్ తప్ప గ్రామ స్థులందరకు అజ్ఞానమున మునిగియున్నా రనుట అతిశయోక్తి కాదు. ఇట్టి దుస్థితికి కారణములు రెండు. ఇంక కాలమునుండి యు మన నాయకులు మొల వెట్టుకొనుచుండినను బోరకను తారు ఉచితముగను నిర్బంధముగను ప్రజలకు ప్రారంభవిద్య గలతమందుకు ఒకటి. ఇక రెండవ కారణము మన నాయకుల యుదాసీనతయే. గొప్పసంగతులయందు కాంగ్రెసును చిన్న తట్టణములయందు కాస్పర్శమును జరుపుటతో చాలదరకు కృత్రిమేంద్రీ ప్రజాసామన్యమువై వాత్సల్యము గాని సమ్మిగ గాని లేక మన విద్యాధికులు ప్రజలకు దూరస్థులగుచున్నార. మైండ్వన విద్యాధికులకన్న తమకే ప్రజాసామన్యమువై ప్రేమ ఎక్కువగ కల దని వాదించు అంగ్లో ఇండియనుల వాదమును నేను అనుకరించుట లేదు కాని మన విద్యార్థ కర్తవ్యము తగు రీతిని నిర్వర్తించియుండలే దని ఒప్పుకొనక తప్పదు. చంచాల కై మనము గ్రామస్థుల నెన్ని పర్యాయములు యాదించుట లేదు? కాని, మన జ్ఞానభనమునందు ఇనుమంత మైన వారి కొనుగుచున్నామా? వోట్ల వారి నర్థించుచు కదా? వోటరు కానివానిని మంచి వారికి రాజకీయనియముల బోధించుట లే జేయి? బోరకనువారితోపాటు మనము జనుల యజ్ఞాసాంధ్యకారమునకు కారకుల మని నా నమ్మకము. ‘వోటు’ అనునది అంగ్లో భాష. దీనిని మనవారు ‘సమ్మతి’ అని కల్పన చేయుచున్నార. ఇక గామము లలో ‘వోటు’ ను అర్థముకాదు. ‘సమ్మతి’ యును అర్థముకాదు. ‘తాలూకా బోర్డు ఎటువో నీకు తెలియదా?’ అని ప్రశ్నించ ఒక పెద్దకాపు అడి యొక కట్టడమని భ్రమపడి “నేను సర్వారావుకేట రాతేను. బోర్డును చూడలేను” అని జవాబు చెప్పెను. ఈ విషయముల గూర్చి పల్లెటూరి వారికి బోధించుట మనకే సరిగా తెలియదు. మన ‘ఆంధ్ర(త్రిక)’, ‘పుష్పాంజలి’, ‘రాజకీయ జాతావరణము’, ‘సామ్రాజ్యకాసన నిర్మాణ సభ’, ‘నూతనదృక్పథము’ వారికి ఆచర్య గోచరములు. వై క్రికెటను గాని పద్యములను గాని నేను నిరసించుటలేదు. కాని పల్లెటూరి కాపులకును పాటకపు జనులకును అర్థము కా దని మాత్రము విన్నవించు చున్నాను.

అనుదినమున కొర్రులలో ఇట్టి మనస్థులను చూచు యందుకునే వారికి తెలియునట్లు ఏవో విధముగ రింట్లూ వడి చెప్పితిమి. చెప్పిన తరువాత వెల్లెగ “అయ్యా, ఇదివరకే ఇం కొరికి ఇచ్చినామే” అని జవాబుచెప్పెను. వోటు ఇచ్చుని కోరి నప్పుడు “సరే” అని చెప్పగానే వోటు ఇచ్చు పని పూర్తి అ యినదని చాల మంది అనుకొనుదు. ముందు ఎన్నడో ఒక కోజాన తమ ఖండమునందలి యఖ్యగ్రామమున కేగి ‘పోలింగు అఫీసు’ ఇచ్చిన కరువువై రహస్యముగ తమకు ఇష్టము ర చ్చినవారి పేరునకు ఎరుగు గుర్తు పెట్టవలయు ననియు, అ ప్పటికి గాని ‘వోటు’ పూర్తి కా దనియు వారికి తెలియదు. ఈ కర్మకాండను బోధింపగానే “అయ్యా, వైరులకాలము. గొడ్డుగోడ విడిచి మేము రాము. మావోటు తీసివేయండి” అని మొల.

ఇంకొక విశ్రమ. గవర్నరు గారి సభలో సభ్యులగ నుండగోరువారు ‘మాం ఫెస్టో’ వంతుల మన మెరుగుదును. వారి సభ్యత్వమును ఆమోదించుట వారి సేన్సియూ సురక ములు చేసి ‘మాం ఫెస్టో’ లను కుంతులము కలదు. చదువు వచ్చినవారి సంకేతములు సంపాదించి ఈ ప్రకారము ప్రకటన పత్రిక లు బంపుట వలన నష్టము లేదు. తాలూకా బోర్డు మెంబరు పదవికి తుక్కును చేయువారు గ్రా మములలో వోటరులను చూచి తమకు వోటు ఇచ్చుచారెంభు కై తెలిసియుండుటకై గుర్తుగ తామే ఒకపట్టి కయూనచేసికొ నినను నష్టము లేదు. కాని, ఇంకను కొన్ని మానములకు జరు గున్న యెన్నికలకు కాండేట్లు వామినేమనులు భావము కానపుడు ఎవ రెవరు ప్రయత్నింపవచ్చునో వాడక తెలియ దుండగనే ఈ కర్మకాండల గుర్తుగని మూఁగ్రామ్యుల యొద్దకు వెలి ఆదవికి ఫలానివారు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియజెప్పక వారి సంకేతములను ప్రేమిద్రులను పెట్టించు కొనుట గొప్ప మోసము. కొన్ని గ్రామములలో ఫలానివారు ప్రయత్నించెదమని తెలిసియుండినవో మేము మొదట ఇంకొక రే సంకేతములు పెట్టియుండము’ అని చెప్పెదరు. మఱికొందరు ఆ యాత్మ మేము వారికి ప్రేమముద్ర కే కామే. ఇప్పుడు పిరికి ఇ స్టేషన్ మై నా మోసమునకు నష్టం చా.

‘మొట్టి’ యొక్క కేసు వెలువారా? అని అనుగురుకు ఏమి వివరితము; రహస్యముగ జరుగవలసిన వోటింగు తని: గూర్చి ఇటుల సంకేతములు తీసికొని ప్రజలను బాధింపవచ్చు నా? ఇట్టి మోసము తగునా? విద్యాధికులు జరుగదగిన పని యేనా?

ప్రజలకు వారి హక్కులను గూర్చి బోధించి రాజకీయ కరిష్టానమును వృద్ధిపొందించుటకు విద్యావ్యాప్తి అత్యవసరము. మనను వివరించారికి చదువుకమ్ముట వచ్చుట ఎట్లు? కావున.

1. గ్రంథాలను ములకలనకు పఠనముచేయించుట వలనను ప్రజలకు జ్ఞానాభివృద్ధి కాలవలయును.
2. విద్యాధికులు సమాజమైన కేళభాషతో ప్రజలకు బోధ చేయవలయును.
3. పత్రికాధిపతులు లేకు తెలుగున వ్రాయవలయును. వైదికముల గట్టి ప్రయత్నములు చేసిన గాని వోటరు సరిగా వోటు ఇచ్చుకాలము. రామన్న రాజకీయమునకు ఉపయోగ కరములు కా జేరవు.

అ వి సి పి ం డి.

ఇంగ్లాండులో గిరాకి.

యొద్దమునకు పూర్వము, అవిసిపిండి విశేషముగా ఇం గ్లాండుకేళమునకు ఎరువుల యగుచుండెను. 1909, 1910 సం వత్సరములలో 100000 టన్ను తెలుచుతియై యుండ 1911, 1912 సంవత్సరములలో నీ మొత్తము 50,000 టన్నుల వలకు తగ్గిపోయినది 1913 సం॥లో తెగి 83,000 టన్నులకు పెం ప్చింది. ఈ కాలమున కేనడానుండి అవిసిపిండియొక్క దిగు మతులు సగుటున సాగినను 11000 టన్నులు చొప్పున నుం డినది ఒక్క 1913 లో మాత్రము 15,233 టన్నుల వలకు పెరిగినది. ఇక, యొద్దము ప్రారంభమైన తరువాత, నీరుగు ములు 47000 టన్నులవకు, 76000 టన్నులవకు మధ్యగా నుండెను. కేనడానుండి 8500 టన్నుల పిండియాత్రము వచ్చు చు నుండెను. పూర్వము అవిసిపిండి రుమ్మ, జర్మనీ, అమెరి కా సంయుక్తరాష్ట్రములు, హిందూజేశము, కేనడాలనుండి వచ్చుచుండినది. హిందూజేశమునండి ఎరువుల యగుపిండి కేనడానుండి యెరువులయగు వానికన్న సధికము.

యొద్ద సరుమునకు తెలుగుల పిండి కర్మకు ఆహార కాళి కుంతిత్వమువారి యధీకమున నుండినది. కేనడా నుండి వచ్చుపిండికి టన్నుకు 18 పౌనుల 10 పిల్లింగులుగా ని ర్ణయముచేసినది. ఈ అవిసిపిండికి కంట్రాక్టులు కడచిన సంవత్స రము ఏప్రిలు 28 న తేదీ తీసివేసినప్పటికి ధరలో తేడా యేమియు కలగలేదు. చెప్పబడిన టన్నుకు 18 పౌనుల 10 పిల్లింగుల ధర కలుకుచున్నది.

అంగ్ల కేళపు వ్యవసాయదారులకు మెత్తనిపిండియిం ది వ్వును. 1908 సంవత్సరమున జేయబడినయెరువుల, మేకల, కా సముల ననుసరించి, రకువులకు వేము పిండియందుండు చమురు యొక్కయు వై ప్రొటిన్ యొక్కయు శాతము తెలియజేయ వలయును.

కంట్రాక్టులు తీసివేయుటచేత, అవిసిపిండి, నూనె, వీనిధర పెరిగినది కాని, పిండియొక్కయు, పొడుముయొక్క యు, ధరలో మార్పుకలుగ లేదు. కలకత్తానుండి వచ్చు అవిసి గింజులధర టన్నుకు 80 పౌనులకుండి యొకసారి గా 86 పౌ నుల 10 పిల్లింగులకు పెంపిచ్చి. నూనెధర కూడ సరియే విధమున 2 పౌనులకుండ పెంపిచ్చి. ఈ మోపుధరల కైనను సరకు దిగుచుతియుండులేదు. ఇంగ్లాండులో వేయ బడు అవిసిపిండియొక్క ధర 19 పౌనులవద్దకు నున్నది. ఇండి యా నుండి వచ్చువారి ధర 14 పౌనులకుండి యొకసారి గా 18 పౌనులకు పెంపిచ్చి.

ఇంగ్లాండులో నిపిండి దిగుచుతి చేయుకొనెనెలవారు న డానుండి దిగుచుతి చేయు విషయము యోచన చేయుచున్నా రు. నూటికి 8 రంతులు నూనె తగిన అంగ్ల కేళపు పిండికి ప్రధ రము టన్నుకు 18 పౌనుల 15 పిల్లింగులకు ధర ముఖ్యమన్నది ఇజేమానిరి అమెరికా కేళపు పిండి 18 పౌనుల 10 పిల్లింగు లును, కేనడానానికి 18 పౌనుల 10 పిల్లింగులును, ఆస్ట్రేలియా నానికి 18 పౌనుల 15 పిల్లింగులును, స్పెయినుకేళపు సరకు నకు 18 పౌనుల 15 పిల్లింగులును ధరకలగు. అవిసిపిండికి లే పోని గిరాకి కలదని ప్రధమవ జను. కాని, వీని యవసరక సంవత్సరమున పొడుగున నున్నది.

ఫోర్టు నెయింటు జార్జి గజెట్టు.

రెవిన్యూ బోర్డు.

యం. ఇ. కోచ్ మెన్, వి. సి. యన్. గారు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు కమిషనరు గానున్న, రెవిన్యూ బోర్డు సెషన్లలో మొదటగానున్న అట్టచేయుటకు నియమించబడిరి.

గౌ. యల్. జి. హేన్ గారు, యల్. ఇ. మేజర్ కౌన్స్లుగారు లీవులనుండు కర్వంతరం రెండవ మొదటగా అట్ట చేయుదురు.

గౌ. ఇ. యన్. లాయిడ్ గారు 8 వ మొదటగా అట్ట చేయుదురు.

అర్. బి. వుడ్. వి. సి. యన్. గారు 4 వ మొదటగా మార్చబడిరి.

సెక్రటరీ జి. (రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు).

గౌ. ఎ. జె. కె. కాంబెల్ గారు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు కవర్న మెంటు సెక్రటరీగా అట్ట చేయుదురు.

ఎ. యల్. జి. మాస్కాడ్డి వి. సి. యన్. గారు టెంపరరీ అడివర్ సెక్రటరీగా అట్ట చేయుదురు.

సిక్రీ వాన్సురత్తు గారు టెంపరరీ అండర్ సెక్రటరీగా అట్ట చేయుదురు.

కలెక్టరు.

యల్. హెచ్. కె. వి. సి. యన్. గారు వికాఖ కట్టుం ఏజెన్సీయందు కోరట్టు ఏజెన్సీ మార్చబడిరి.

సిక్రీ వాన్సురత్తు గారు, సెక్రటరీ జి. నందు విడుదల అయినవరకు, డిప్యూటీ జిల్లా మదనపల్లి డివిజన్ చార్జి ఉన్నట్లు కుండురు.

స్పెషల్ మాజిస్ట్రేట్లు

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు స్పెషల్ మాజిస్ట్రేట్లుగా నియమించబడిరి. - కొమ్మిరెడ్డి, మార్తాండయ్య శామయ్య గారు-కాకినాడ. కంట్ల నరసింహారావు ఎ. రామచంద్రారావు గారు, తెల్లారెడ్డి కంట్ల. మందా కంటకరత్నం గారు, కృష్ణా జిల్లా ఏలూరు. జి. యల్. గారు, ఎ. యన్. కంత్ల గారు బళ్లారి జిల్లా హోస్పేట.

కానసభ.

రామయ్య అర్థర్ (గాహమగారిని చెప్పతే) కానసభ సభ్యునిగా కవర్నయి గారు నియమించిరి.

డిప్టీ కలెక్టరు.

వికాఖ కట్టుం కాకినాడ రకు క్రై శేషగిరిరావు గారు 7-6 రేకెంజి డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమించబడి కృష్ణా జిల్లాకు మార్చబడిరి.

జూబాన శారాయణ రెడ్డి గారు కృష్ణా జిల్లా, గోదావరి జిల్లాకు మార్చబడిరి. యన్. అయ్యకన్నామి పిల్లే గారు కృష్ణా జిల్లాకు మార్చబడిరి.

యం. వి. రామయ్య గారు 6-వ గ్రేడుకు మార్చబడిరి. పెద్దురాజు కామరాజు కంఠుల గారు 4-వ గ్రేడుకు మార్చబడిరి.

కోటి వెంకటరమణయ్య కంఠుల గారు 6-వ గ్రేడుకు మార్చబడిరి.

జిల్లా బోర్డు.

గౌ. కల్లూరిమిడి రాజాగారున్న, డేరావల్లి వెంకటకవిష్ణయ్య కంఠుల గారు గంటామ జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

చానలి సూర్యకళాశాస్త్రి గారు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

తేజరెడ్డి రామయ్య రెడ్డి గారు కోరట్టు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

ఎ. కరకుశామ రావు గారు, జి. వెంకట్రామయ్య గారు కడప జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

యం. సి. పాలిటి.

భామన్ హేన్ గారు నెల్లూరు మునిసిల్ కౌన్సిలర్ గా నియమించబడిరి.

బాబ్బలపాటి కృష్ణ రావు కంఠుల గారు అనకాపల్లి మునిసిల్ కౌన్సిలరుగా నియమించబడిరి.

రావు సాహెబు వి. జి. కృష్ణమాచార్య గారు. బి. ఎ. బి. యల్. విజయవరం మునిసిల్ కౌన్సిలరుగా నియమించబడిరి.

హెమచంద్ హెన్ రాజ్ పీట్ గారు తెల్లారెడ్డి జిల్లా అడ్వోనే డివిజన్ పాలిటి కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

తాలూకా బోర్డు.

కవలూరుం కాపురమ్మదేవు జి. వెంకట శుభా రెడ్డి

దేశీయ మహాసభ

వాగ్దానములను కోరుట

బొంబయి ప్రావింజుల ప్రతినిధులు ఆశ్చర్యకరము విలేఖరుడు 17 వ తేదీని ఇట్లు ప్రాసీయుండెను:-

దేశీయ మహాసభా మండలిను సేవ చేయునందు నిర్ణయించు కలయినో ఇంకను నిర్ధారణ కాలేదు ఆహ్వాన సంఘమునందలి కార్యనిర్వాహక కర్మమువారు 12 వ తేదీని గుడి మునిసి పాలిటివారికి సంబంధించిన ఆక్టిను సనుచాకు లో మండలియు నిర్మొదలవలసి వారి తుజుజు పొందుటకు తీర్మానించిరి. కొందరు జిల్లా అధికారి నీ సందర్భమునందు దర్శించిరి. కుంబాబు గందర్గోశునకు సంబంధించి దేశీయ మహాసభయం దెవరును యుజ్యసింపకుండునట్లును దాని కారణములు యెన్నున వానిని గురించిగాని యేమియు చెప్పవలకుండునట్లును సభ్యులకును పిలుపునా యని 8-వ తేదీని జిల్లా అధికారి కార్యదర్శులకు తెలిపియుండెను. యాదవాధికారి జాతీయ సభాసభ్యులకు సంబంధించి కార్యదర్శులు క్రమశ్చక్ర మిచ్చెదరని అది సదువు నున్నది. వారకప్పుడు క్రమశ్చక్ర మిచ్చుకప్పునని వారయలొ తెలిసిరి. కార్యదర్శు లిందెన్నియలొ నేమి అభ్యుదయిచ్చెదరని వారు కోరిరి కార్యదర్శు అభ్యుదయను గాని క్రమశ్చక్రమును గాని ఇచ్చువరకును తా మేమియు నిర్ణయించుకాలముని జిల్లా అధికారి వారిని దర్శించిన వారిలో నుండి విరి. తేదీయ సభలో జరుగవలసిన కార్యవిధానమును విషయ నిర్ధారక సంఘము వారు నిర్ణయించుదురు గావున కార్యదర్శు యేమియు సభ్యుల మిచ్చుటకు పిలువదని వారు జిల్లా అధికారికి తెలిపిరి. సభలో జరుగు విషయ చర్చలను అల్లరులు జరుగకుండ తాము రుజువు కడుతుమని వారు నచ్చజెప్పిరి. కార్య నిర్వాహకులు చివరకట్లు నిర్ణయించిరి:- అచ్యుతనరమ డిప్టీ కమిషనరుకు 8-వ తేదీని ప్రాసీనాబులగుంచి కార్యనిర్వాహక కర్మమువారు సాకల్యముగ యొందించి వారు తమ యుక్తరమనందు కోరిన అభ్యుదయ నిచ్చుటకు పిలువదని తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానపు ప్రతి మొదటిని యాదవాధికారి జాతీయ సభా సంఘపు బిల్లు తుంకు పంపిరి.

గారు కడప జిల్లా, జమ్మలమడుగు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొన బడిరి.

అదపాల వెంకట నరసారెడ్డి గారు కావలి తాలూకా బోర్డునందు, విడవలూరు సర్కియకు క్రెలిసిథిగా నేన్నుకొన బడిరి.

ఎల్. రంగయన్నార పంతులు గారు, వి. బాబుస్వంతులు గారు వికాఖ కట్టుం మునిసిపాలిటి కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి రేంజి నవ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ మ్యూన్సి అరు యన్. కృష్ణమాచార్య గారు రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి. పోతుల రామస్వామి గారు కాకినాడ తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

విద్యాభ్యాస.

రాజమండ్రి గవర్న మెంటు కాలేజి అసిస్టెంటు లెక్చరరు శేమూరి విశ్వేశ్వరయ్య గారు 9 వ గ్రేడుకు మార్చబడిరి.

వైదాకేట్ జీవయ్య కాలేజి ఆక్టింగు ప్రెసిపాలరు జి. వి. శంకరమూర్తి గారు రాజమండ్రి ప్రెసిపాలరు కాలేజి ఆక్టింగు ప్రెసిపాలరుగా మార్చబడిరి.

రావులపాదరం కదాంబి రంగారావు గారు విశ్వవిద్యాలయపు సాధారణ సభ్యులుగా నియమి పబడిరి

రెజిస్ట్రేషన్.

కానమిల్లి మదయ్య గారు గుంటూరుకు మార్చబడిరి. కె. ఎ. కాంబయ్య గారు పెద్దాపురమునకు మార్చబడిరి.

యన్. కృష్ణస్వామయ్య గారు కత్తూరు జిల్లా పాకాలకు మార్చబడిరి.

ఇంజనీరింగు కాఖ.

జి. లోక శాధంగారు గోదావరి ఉత్తర డివిజన్ ఆఫ్ఫర్ సభాగ్ని నేటుగా మార్చబడిరి. యల్. ఎ. కంకర అయ్య గారు గుంటూరు డివిజన్ నూపరైజర్ గా మార్చబడిరి.

జి. జి. కృష్ణ అయ్య గారు కడపకుండి అనంతపురం నవ్ ఇంజనీయర్ గా మార్చబడిరి.

యం. అర్. సత్యేశ్వర గారు మదనపల్లికి మార్చబడిరి.

జి. వి శ్రీ రామ అయ్య గారు బళ్లారి నుండి కడప డివిజన్ ఇంజనీయరుగా మార్చబడిరి.

సంఘ సేవాసమితి, ధర్మవరము

సంతోష చరిత్రము.

ఈ నెల 15 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము ధర్మవర కతన మండలి నందు జరిగిన సంఘ సేవాసమితి మహా జన సభయందు, చదువబడిన సంతోష చరిత్రము:-

సంఘము:- ఈ క్రింద గామముగ నుండి కీర్తి కేసుల యిన జి. ఎన్. వెంకటస్వామి నాయుడు గారి వలన నిది 1917 వ సం॥ మార్చి నెల 30 వ తేదీని స్థాపించబడినది. ధర్మవర భాగము నందలి కేవల పీఠాదులను - నిమ్మలను - నున్నరా దళమం దెచ్చుట కయి క్రయమిండుటయే యీ సంఘాక్షేపము.

అభ్యుదయ:- సంఘ సంస్థాపకులు జి. ఎన్. వెంకటస్వామి నాయుడు గారే మొట్టమొదట సభ్యులుగా నుండి, 1917 వ సం॥ నవంబరు నెల 20 వ తేదీ వలకు విడువని యీ నికలో బాటుపడిరి. నాయుడు గారిచ్చటి నుండి స్థలాంతరమునకు మారిపోవు సమయమున, దివాన్ బహదరు జి. రామరావు గారి స్థానము నలంకరించిరి. వీరు పనిచేసిన కాల కరిమితి కొలది నెల మాత్రమే అనంతరము 1918 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 14 వ తేదీని ఎన్. రామచంద్ర రావు గారు కార్యభారము వహించిరి.

కార్యదర్శులు:- ఎట్టుచుంటు సంతక రావు గారు తదునాటు నెలలును, ఎ. శారాయణ సామి అయ్య గారు కొంత కాలమును, కార్యదర్శులుగ నుండిరి. క్రమశ్చక్రము ధర్మవరము తాలూకా తహశీలుదారు ఇ. ఎన్. వెంకట వెనుమాన్ నాయుడు గారి వద్దని గైకొని మిక్కిలి యక్కరి పాటునం గృహి నజుచున్నాడు. ఈ సమితికి కార్య నిర్వాహక సంఘము సహిత మొకటి, ముగ్గురి సభ్యులచే 1917 వ సం॥ డిశంబరు నెల 4 వ తేదీని నేర్పడినది.

సభ్యులు:- 1917 వ సం॥ సెప్టెంబరు మా సాంక్రీయము తొందరపడిన మొదటి యాటు నెలలలో కట్టియం దుండిన సభ్యుల సంఖ్య 24. సభ్యులవలన యాదాయము రు 41-8-9 ఆశోగ్య విషయముగ జరిగిన సభలు యాదాయం. 1918 వ సం॥ జూలై నెల చివరకు కట్టిగా నుండిన సభ్యుల సంఖ్య 68. ఆదాయము రు 848-14-0 వ్యయము. రు 72-0-2 నిజం రు 271-18-10.

విద్యావిషయము:- సేవాసమితి మూలమున 1919-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 7 వ తేదీని మాదిగనూడెనుం వొకటియం జూలయి నెల 21 వ తేదీని పేటలో తొగటివారి కోటయం, ఆంకవర్సముననే అక్టోబరు నెల 8 వ తేదీని కోటయం దు గొల్లవారి యువయోగార్ మొకటియు, మొత్తము యాదాయ రాత్రి పాఠశాలలు స్థాపించబడిన ఇందలి వంచమ రాత్రి పాఠశాల 1917 వ సం॥ జూలై నెల చివర స్థానిక సంఘమువారి పాలనమున జేర్చబడినది. పేటలోని బడి నిలిచి పోయినది. పంచములు తమ బాలకులకు సాంకేతిక విద్యకొక కాలవని యున్నదనియు, అట్టి నిద్యయందు నిపుణుండయిన యువభాగ్యము నొక్కరు నిండుటకు నియమించుట యవసరమనియు సంఘము వారిని పాఠశాల విచారణాధ్యక్షుని కోరి యున్నాడు.

సేవ:- రాత్రి పాఠశాలలకు సంబంధించి ఉపాధ్యాయులకుం దగిన యోచనా చెప్పి బాలర విద్యా సౌకర్యముల కనుగుణ కార్యాభివృద్ధియందుం దాల్పాడుటకయి, సంఘ సభ్యులు కలువెలగులం బనిచే యుచున్నాడు. వీరు కంచమ పిడికి కోయి వారికి పరిమితత్వములని లాభమును ప్రాగుడులని నవ్వమును జెప్పుచుం బాటుకడుచున్నాడు. మాదారాధ్యక్ష కేము 1917 వ సం॥ ఏప్రిల్ మాసారంభమున ధర్మవరము నందు కలరా విజృంభించెను. ఆ సందర్భమున సంఘ సేవా సమితివారు గ్రామమును కొన్ని భాగములుగా నేర్పరిచి ప్రతిభాగము నొకరిద్దటి సభ్యులకేయనను నిడిరి. ఆయంట్లు వ్యాధి నాపుటకయి సభ్యులు వారికింకల యుత్సాహము నంతయు తెలిపజుమరు నల్పిన సేవాసమితి భావము వర్ణనాతీతము.

కుభక:- ఈ సంఘము నెలకొల్పబడుటకుం బూర్వము మాదిగనూడెను మిక్కిలి యశాశోగ్యకళయం దుండెను. కంచమ బాలరు క్రమశ్చక్రము మిక్కిలి యశోకుభము నం దిగుచుండెరి. సంఘాధ్యక్షులు జి. ఎన్. వెంకటస్వామి నాయుడు గారి లోకమును దొలగించుటకయి పాఠశాలకుం బోయిడి బాలికాబాలకులకు సౌకర్యమును మీద గుడ్డలను వీసి యిచ్చిరి. కంచమ బిడబాలరు యుదుపులకయి గడచిన జూలయి మాసమున యథోచిత విరాళముల నొసంగిన మహాకళముల నాయుడు లీదిగున నుదహరించబడు చున్నది. యాడికి లక్ష్మీ నారాయణ రావు గారు రు 20 య, బాబ్బలూరు ము రాఘవాచార్యులు గారు రు 10 య, గోరకాటి చన్నారెడ్డి గారు రు 14 య, బి. చన్నప్పగారు రు 8 య, కింపి, అంజ నేయులు గారు రు 12 య, మార నేని చిన్న వెంకటకలి గారు (దాదాపు) రు 125 య, ఈ విరాళములయందు కొంత భాగము సంగ్రామ విజయదినమున గ్రామములోని యన్ని పాఠశాలల యందలి బీద విద్యార్థుల యుదుపులకయి వినియోగించబడినది. మై మొత్తమునందింకను రు 86-8-8 నిజం యున్నది.

వృత్తాంతములు

పాచ్చి బి. ఇన్స్ట్రుమెంట్ల మరణించిన తెలియుచున్నది.

నడుమకేసు:—ఈకేసులో 12 గురు ముద్రాయమును విడుదల చేయబడిరి.

తాతాగరము:—కారీమతి రైల్వేలోను స్టేషను యింటనుండి తాతాగరము పోవుచున్నది 20 గంటలపాటు బేహరు దొరకనమువారు ప్రకటించిరి.

కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థి:—వందేరే క్రమంగా, గౌరవంకరనాథుడు, మహమ్మదాబాదు రాజాగార్లు పేకలకు సంబంధించి కాంగ్రెసు కమిటీవారు నూచిరి.

విద్యాభావము:—విద్యార్థులకు జ్యోతిష ప్రారంభ విద్యయు అర్థ విద్యయు ఉచితముగా నేర్పబడును.—విన్నము రామకృష్ణయ్య, దివ్యజ్ఞాన సమాజము, గుంటూరు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయసభ:—ఈసభ 20-వ తేదీ సోమవారము నాటిలో ముగిసినది. ఓడ్యారుగారి సైనిక సంఘమునందు నియమింపబడిన దనియు ప్రతికాశనము మునుగువానిని గుర్తించు తీర్మానములు చేయబడినవి.

విమానమండ్రుల ఆక్రమణ:—ఆస్ట్రేలియానుండి విమానములు బ్రెజిల్లోనికి, ఇంగ్లండు నుండి కలకత్తా నగరమున ఎక్కి వచ్చుటలును కలకత్తా నగరమున దిగుబడినవియు నిర్ణయించబడినవియు యిట్టి ఘటన ప్రతీక వ్రాసినవి.

నెలలము యింటిముల రేఖపంపు:—ఈ నిధికి 31-8-19-వ తేదీ వరకు 2,07, 16,000 రూపాయలు చేరినవి. విశేషించుచున్న సొమ్మునకు వడ్డీ 18,82,000 వచ్చినది. మొత్తము 2,20,48,000. ఆ తేదీ వరకు వ్యయము 1,01,19,000.

ఆగ్రెగేటర్లు బోర్డు:—డివిజన్ నెల 1-వ తేదీ మొదలు 6-వ తేదీ వరకును ప్రాసెస్మెంటున వ్యవసాయ సంఘమువారి సహకారము జరుగును.

అంగ్లదిశకు:—లాహోరు నగరమున ప్రాత్రగా నొక అంగ్లదిశకు ఏర్పాటుపడును. అది కలకత్తా లాహోరునుండి ఘోషాభివృద్ధికి మార్గముగా మహమ్మదీయుల అభివృద్ధికి పని చేయును.

తిరునల్వేలి శ్రేణులము:—ఈసంఘమునం దొక సభ్యుని పదవి 4 నెలలు అంతు భాగపడినది. దానికి దరఖాస్తులు చాల వచ్చినవి. జిల్లా జడ్జిగారు ఈ నెల 21-వ తేదీన మానరి మేజిస్ట్రేటు ఎస్. నారాయణయ్యరు (కామరూపియిటాదా) గారి సంగతుల నియమించిరి.

మాంసలేపాకము:—మాంసలేపాకము సందర్భమున పట్టుకొనబడిన వారిని నలుగురికి జనసంఘమున కలిపి చూడగా ఈనెల 20 వ తేదీ సోమవారమున వారికి కొట్టబడిన వారు వారిలో ముగ్గురిని గుర్తింపజేసిన వారిలో వీరు ముగ్గురును కూడ నుండిరి చెప్పిరి.

కలకత్తా సభ:—మొత్తం బెహరీలముగారి అభ్యుత్థి క్రింద సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రాథమిక సభ జరిగినది. కలకత్తా ప్రాథమికాభివృద్ధి దొరకనమునా రేవునకు నూడెను. ఆర్థిక స్యాంక్రెయిజును మార్గముగా నొసంగవలెనను తీర్మానములు చేయబడినవి.

సాంఘికసభ:—భగవాన్ నాగుగారి అభ్యుత్థి క్రింద సాంఘికసభ జరిగినది. ప్రాథమికవిద్య సుచితముగా బోధింపవలెను. ఘోషాభివృద్ధి తొలగవలెనను. పట్టణ గారి వివాహాశనము మొదలగు బడలలెనను తీర్మానములు చేయబడినవి అలవాదలు నుండి యొకరవ్రాసిరి.

ఇండియాలో విమానములు:—ఏర్పాటు లన్నియు చాలకలకు ప్రూర్తియైవి. విమానములు ప్రత్యేక సంఘములను నడుపుదును. వారు దొరకనమువారి ఆనుమతులను బడయుటకు యత్నించుచున్నారు. ఒకరికి చెప్పిన మొదటబొంబాయి నుండి లాహోరుకును అటుండి కలకత్తాకును విమానములను నడిపెదరు.

స్టీమరులు:—జిల్లా స్టీమరు 20 వ తేదీ సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము బొంబాయినుండి ఇండియాలో సీమటు పోవును తీసికొని వెళ్లినది. నారా రాష్ట్రీయరు 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు బొంబాయికి రాగలడు. గత నెల 25 వ తేదీన బొంబాయినుండి వెళ్లిన అలిపియా నాక ఈనెల 15 వ తేదీకి మార్చేయుట చేశెను.

భరతనేల:—భరతనేల అనుపేరుట బొంబాయి నగరమున అంగ్లముఖ్యభావమున దొక బాణీను వారపత్రికను ప్రకటించుటకు కొందరు పార్టీలును హిందవులునొక సంఘముగా నేర్పడిరి. దివ్యజ్ఞానసమాజ ప్రధాన్యమును మోచి. కే. మెనాతాగారు గౌరవ సంపాదకాది సర్వభారమును వహించుచును ప్రాచీనముచేయెను. ప్రకటనార్థము 500 ను మద్రా కాలాభివృద్ధి 500 ను భరతనేల కట్టబడవలెనని మేజిస్ట్రేటు కోరెను.

నాకాదళము:—ఎక్కిలు జిల్లాలో గారు యిండియా కి కలకత్తానుండి వచ్చి వెళ్లిరి. నాకాదళమునుగూర్చి యిండియాకు గల సంబంధమును వారు వివరించి రాతేనా లేనివో న్యూజీ లండుకుగల సంబంధమును వివరించినట్లు యిండియాలోని నకు గల సంబంధమును వివరింపకుండుటకు కారణమేమి. ఈ జేకమున ముక్తి మిట్లు నిరాదరించుట కేమి కారణమో తెలుపవలెనని యిండియా ప్రెస్సుపత్రిక వ్రాసినది.

మహమ్మదీయ యాత్రికుల సౌకర్యములు:—మహమ్మదీయ యాత్రికులకు గర్హ మెంటువారు ఏయాని సౌకర్యములను కల్పించుట చేయుట చే వారికి ప్రయాణ శ్రేణులు కలుగక సుఖముగ యాత్రి జరిగినట్లు మెనడువట్టబడుచోని అంగ్ల రాజాబారియెద్ద యాత్రికులు వచ్చినచి. యాత్రి కలు రమణులచేసిన సౌకర్యములకు గర్హ మెంటువాని క్లాఫు ముచున్నార. మెనెపాటేమి మూలని స్థితిగతుల దివ్యముగ నున్నవని వారు క్లాఫుమచున్నార. అంగ్లేయులు పరిపాలనముక్తిదకు మెనెపాటేమి మూలనుకడనది.

పాతకాలము ప్రారంభించుట:—తిరువాన్కూరునందు కలకత్తాదాల్, కలకత్తా బాగ్ న్యూజీలకు పాతకాలము కట్టుటకు దివానుగారు కేంపుస్థాపనము చేసిరి. ఆపాతకాలమును మూడవ పూర్వమునకు ఆ గ్లభావను సంస్కృతభావను వేదములను కూడ నేర్పినది. వీరబాణులకు కళాకాలాక్రమమునం దుచితముగా భోజనమును వెల్లించుటకు నూడ దొరకనము వారంగీకరించిరి మరల మరల బ్రాహ్మణులు మార్గమును వదిలి తమవిద్యల నాపాతకాలకు పంపదలచునని దివానుగారు మోపురించిరి.

బొంబాయి కార్పొరేషను:—ఇవివర కీసభయందు 72 మంది సభ్యులుండిరి. ఇకముందు 100 మంది యుండవలెనను వారిలో 80 మంది ప్రజలచే నియోజుంపబడవలెనను. తక్కిన 20 మందిని దొంతియవారు గాని సంఘములు గాని నియమించవలెను. నియోజకవర్గములు రెండుగా నుండవలెనను. నెలకు 20 రూపాయలు అద్దెయ్యవారును సొంత 20 రూపాయలు వెల్లించవారును నియోజకరి కర్మను కొరతలె గ్రామ్యులెల్లము న్యాయవాదులను న్యాయమూర్తులుగూడ నియోజకరి కర్మలని కార్పొరేషనుకువారు నేర్పించిరి. గ్రామ్యులెల్లమును గూర్చి చాల చర్చజరిగింది. వివరము మోపురుంది అందుల కంగీకరించిరి.

కాల్వెస్టోను పీపాలు ప్రదర్శనము:—కలకత్తా పోర్టు కమ్యూనను పడన వైరు ప్లాటునుకు ఇంజనీరుగ నుండిన లాన్ గుగారికిని మరి యొకరుకు పోలికు కాల్వెస్టోను కాల్వెస్టోను పీపాలు ప్రదర్శన సోమవారమునాడు యెక్కువక జెప్పులు తగిలి వారు వైద్యకాలలో మృతిపొందిరి. దాకు నూపరింపెం డెంటు బిడ్డోయిగారికి ఒక చెంపము చేతులును కాలినవి. పడన మిద వారును కొందరు కూర్చును క్లి, పీపాలును వైద్యులు వేసిలో పడవేసిరి. ఆ పీపాలు కన్నము లుండుటచే పడవేయుటతోడనే ఎక్కువ వాయువు బయలుపడి బ్రద్దలయ్యెను. బిడ్డోయిగారు నూన అడుగుల దూరమునాలోనుండిరి. వారికి కొంతకుట తగిలి కేసుముకాలెను. పీపాలు పడవేసిన ప్రదేశము దగ్గర కెవరిని రానిచ్చులెను అని పడవేసిన సీటి నుండి బుడగలు వచ్చుచుండెను. చుట్టూ కాల్వెస్టోను వారును రాకుండ బాగ్రత్తవేసిరి. లేయెడల వానికి వాయువునందలి అక్రమమునందలి ప్రమాదము సంభవించును. ఈ ప్రమాదమును గురించి అధికారులు విచారణ చేయుదురు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈనెల 25-వ తేదీ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు. రేట్లవివరం:—రు.2, 1-8-0, రు. 1, అ.8, అ. 4. (1839) కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

చాతావరణసీతి

1919 సం. అక్టోబరు నెల 28-వ తేదీ గురువారము.

Table with 6 columns: Item, and 5 numerical columns. Rows include various agricultural and commercial items like rice, oil, etc.

కాకనాడ, పంపం, కాలింట్లు వద్ద తప్ప ఇకర ప్రదేశములందు వాయుభారము కొంచము మోచినది. శివోష్ణస్థితి సర్కారులు చులబాదులందుకన్న ఇకర ప్రదేశములందు కొంచము మోచినది. బందరును పకటికి గోష్ణస్థితి 12 డిగ్రీలు తక్కువగ యున్నది. ఇకర ప్రదేశములందు సమయగ వున్నది. రాత్రికిగోష్ణస్థితికూడ అట్లేవున్నది. వాయువ్యకి సర్కార్ల యంద దధికముగను, చెన్నపురి ప్రాంతములందు తక్కువగను, ఇకర ప్రదేశములందు వివిధముగ నన్నది. మహాగతి కప్పుకు భాగమున ఆకాశము మేఘుహితమై యున్నది. దక్షిణము నడుమకూడ మేఘములు తక్కి యున్నది. సర్కారులందు అధిక వర్షము. దక్షిణమున స్వల్పవర్షము జరిగింది.

ఎడ్వర్డు. బి. రాను అక్టోబరు వాతావరణ కాస్త్రమును.

మదరాసు కార్పొరేషను ప్రకటనము

1919 వ సంవత్సరము చెన్నపురి మునిసిపాలిటీ 4 వ చట్టము 205 (3) కన్న ను నిబంధనను అనుసరించి జాబితవులలోయూడు మూరువిధిగా ఆరంభమై జనాంగీకరువిధివరకు పోవునట్టి ఆర్. ఎస్. నంబరు 4509 సంఘమును రాజిపోలు జరుగకుండా ఖాయముగా మూసివేయుటకు యోచించుచున్నారని ఇందువలన అందరికీ తెలియుజేయడమైనది.

ఈయోచనకు ఆక్షేపణ లేనైన యున్నయెల 1919 వ సంవత్సరం నవంబరు నెల 22 వ తేదీకి ముందుగా యాక్రింద కనుకరచ బడియుండు విలాసమునకు తెలుపవలెను.

మదరాసు కార్పొరేషను మోచి. మోచి. బర్నిట్లు కర్మము దిపాట్లమెంటు ప్రసేదెంటు. 20-10-19

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 23-వ తేది

గురువారము.

చెన్న రాజధాని:

టీకాల ఫలితములు.

1918-19 సంవత్సరమునగల చెన్న రాజధాని యందలి టీకాల సందర్భములు, ఆశాఢంగ కారణము లగుచున్నవి. అటులయ్యును, టీకాల కరి పాలనముగూర్చి నివేదికమున గల విషయములను, క్రభుత్వమువారు విపులముగ విమర్శించి, రికార్డు చేసి విడుదలకు కారణ ముద్దియౌ తెలియను. క్రభుత్వమువారు విమర్శనము గావించక పోవుటచే క్రజలలో వ్యాపించిన యనుమానము లింకను పురకడుటకు కారణ మేర్పడును. టీకాల శాఖవారు తమ లోబములను గ్రహించి, మున్నందు సరి యగు మార్గ మవలంబించుటకు ప్రోత్సాహము గలుగదు. మద్రాసు క్రభుత్వమునకు ఆర్టింగు శానిటరీ కమిషనరుగ బనిచేయుచున్న, డాక్టర్ కే. టి. మాఘ్యూగారు, క్రభుత్వమువారికి టీకాల కరిపాలనముగూర్చి వేర్వేరుచేయ్యవలెనని ప్రాసిన నివేదిక ములను సమర్పించిరి. గిండియందు, టీకాల కుక యోగకడెరసము తయారుచేయబడుచుండును. నివేదికవత్సరమున గిండియందలి వాక్సీను శాఖవారి వ్యయములు 43,319 రూప్యములనుండి 55,890 రూప్యములకు హెచ్చెను. ఇందువలన వాక్సీను కేసు ఖరీదు 4 పైసలనుండి, 5 పైసలకు హెచ్చెను. రాజధాని మొత్తముమీది జయప్రద మయిన సందర్భన కొకటింటికయిన వ్యయము 4 అనాల 3 పైసలనుండి, 6 అనాల 1 పైసకు నివేదిక వత్సరమున సధికమయ్యెను. వ్యయము హెచ్చినందులకు, అందుకు తగిన లాభము కనుబడినచో సంతృప్తికరముగ నుండెడిది. అటులాగాక, నివేదికవత్సరమున టీకాలవలని లాభము చాలవరకు తగ్గిపోవుట, మిగులశోచనీయము.

టీకాలు వేయబడినవారి సంఖ్య 1917-18 సంవత్సరమున 1, 707, 283 ఉండగా, 1918-19 సంవత్సరమున సయ్యది 1, 833, 833 వరకు తగ్గి పోయెను. 1918 సంవత్సరమున మహాచక్ర వ్యాధి విశేషముగగూడ నుండెనని తెలియుచున్నది. దీనివల్ల టీకాలశాఖవారు తగిన చాక చక్రము జూపలేదని గ్రహించవచ్చును. ఇందుకు దోడుగ, టీకాలు వేయబడిన వారిలో స్పృహకముచే ప్రీకింప బడనివారి సంఖ్య గూడ చాలవరకు తగ్గెను. 1916-17 సంవత్సరమున టీకాలు వేయబడిన వారిలో 100కి 85 మందిని స్పృహక వ్యాధి ప్రీకింప లేదు. 1917-18 సంవత్సరమున నీదామాదా 100కి 81 వంతుకు తగ్గెను. 1918-19 సంవత్సరమున 100కి 75 వంతున ఇంకను దగ్గెను. గిండిలోని కింగ్స్ ఇన్స్టిట్యూట్టువారు టీకాల రసమును తయారు చేయ మొనరించిన దానిక, ఇంతటి దుస్స్థితి మున్ను పుడును ప్రబలియుండలేదు. ఇందుకు కారణముల గనుగొనుట అవసరము. ఉత్తరపురేంజికిని సెంట్రల్ రేంజికి, నివేదికవత్సరమున డిప్యూటీ శానిటరీ కమిషనరు పనిచేసిన డాక్టరు మాఘ్యూ గారే ఆర్టింగు శానిటరీ కమిషనరుగ నివేదిక మును తయారుచేసి డిప్యూటీ కమిషనరుల కార్య మాలను విమర్శించుటచే, వారివిమర్శనమునకు విశేషముగ విలువయుండ నేరదని మాయభిప్రాయము.

యము. డిప్యూటీ కమిషనరులను, గిండి క్రతిపా కనపు డైరెక్టరును, తెలిపిన సమాధానముల నిట వివరించెదము. వాటి యుక్త యుక్తతలను పాఠకులు గ్రహించ గలుగుదురు.

గిండి డైరెక్టరుగారు టీకాల అవజయము నకు రెండుకారణముల దెలుపుచున్నారు. వర్షములు సకాలమునకు కురియకపోవుటచే, సంవత్సరమున చాలభాగము వేసంగి వ్యాపించియుండెను. అందు వలన టీకాలు జయప్రదముగ నుండియుండక పోవచ్చునని వా రూహించుచున్నారు. టీకాల ఫలితములను నిష్కర్షగ లెక్కి నైచుటచే జయప్రదమయిన సంఖ్య తక్కువగ గాన్పించి యుండవచ్చునని వీరు రెండవ కారణమును సూచించుచున్నారు. అంతియగాని, గిండియందు తయారయ్యేడి రసములో నెట్టి లోబము గలుగ లేదట. డిప్యూటీ కమిషనరుగ మాఘ్యూగారు ఇంకొక కారణముగూడ దెలిపిరి. వాక్సీనేటరులకు తగిన వేతనము లొనగకుండుటచే, సమర్థులగు వారీ శాఖలో బ్రవేశించుట లేదనియు, దానివలన ఫలితము లాశాఢంగకరముగ నున్నవనియు, వీరి యుద్దేశము. అంతియగాని, టీకాలరసములో నెట్టి లోబము గలుగలేదని వీ రభిప్రాయ పడిరి. ఇట్టి యభిప్రాయమునే దక్షిణపు రే. జి. డిప్యూటీ కమిషనరుగ నున్న డాక్టరు యస్. జేనుదాసు గారు వెల్లిబుచ్చిరి. ఆర్టింగు శానిటరీ కమిషనరుగ మాఘ్యూగారు, డైరెక్టరును డిప్యూటీ కమిషనరులను తెలిపిన హేతువులను, తమ నివేదికమున సమర్థించుటలో సహజమెద్దియు లేదు. కాని, కరి స్థితుల సన్నిటి గమనించి, క్రభుత్వము వారు తగిన విమర్శన గావించినచో, నెంతయో లాభకరముగ నుండెడిది.

వాక్సీనేటరుల యసమర్థతవలనను, లెక్కలను నిష్కర్షగ పరిశీలించుటచేతను, వాతావరణపు కలిసితులవలనను, ఫలితములలో నింతటి తారతమ్యము గలుగునని అంగీకరించుట కష్టము. టీకాలశాఖవారు రెలుదలచినను, గిండిలో తయారయ్యేడి రసము పూర్వమువలె ఫలప్రదముగ లేదనియు, తయారుచేయుటలో తగిన శ్రద్ధ వహించబడుటలేదనియు, క్రజలలో సభిప్రాయము విశేషముగ వ్యాపించియున్నది. ఈ యభిప్రాయము దురభిప్రాయమని, శాఖాధికారులు నొక్కి వక్కాణించుచున్నారు. వీరి యుద్దేశము సరియైనకావచ్చును. కాని, క్రజలలో వ్యాపించియుండు అనుమానమును, అధికారులు తొలగించుట యవసరము. టీకాల రసము సక్రమముగ తయారగుట లేదను సభిప్రాయము వ్యాపించి యుండునంత వరకు, క్రజలు టీకాలను వేయించు కొనుటకు, ముందుకు రాసాహసించకు. కాగితముపై సభిప్రాయమును లిఖించి సంతమాత్రమున లాభము గలుగదు. ఈవిషయమును పరిశీలించుటకు క్రభుత్వమువారు క్రత్యేక నియామకము గావించి, క్రజల సూదియముల బావులు యుక్తమని, నివేదించుచున్నాము.

సివిలు వెటరినరీశాఖ.

ఈశాఖవారు 1918-19 సంవత్సరమునందు గావించిన కార్యక్రమము ప్రచురింపబడినది. ఈ శాఖ క్రొత్తదగుటచే, సర్వరాశివృద్ధి గనపించుట కవకాశముండదు. తగినన్ని వైద్యశాలలు జేశము నండింకను స్థాపించబడియుండలేదు. ఉన్న వైద్యశాలలైనను, ప్రజలు బాగుగ నుపయోగపరచి కొనుట కింకను ముందుకు వచ్చుటలేదు. నివేదిక వత్సరమున, కడపలో నొక పశు చికిత్సాలయము,

బెజవాడలో నింకొక చికిత్సాలయము, నెలకొల్పబడినవి. 1919-20 సంవత్సరమున, రసూలుకొండ జగ్గయ్యపేట, పోలవరము, కర్నూలు, నర్సారావుపేట, అనంతపుర గ్రామములలో క్రొత్తచికిత్సాలయములను స్థాపించుటకు, శాఖవారు జేయబడినను, నివేదిక వత్సరమున, చికిత్సకు పొందిన జంతువులసంఖ్య చాలవరకు దగ్గెను. కాటకముచే మేత మొదలగునవి దొరకకుండుటచే, యజమానులు తమ పశువుల నమ్మివైచుట యొక కారణముగ నివేదికము దెలుపుచున్నది. ఈ కారణ మొనవరకు విశ్వసనీయమౌ తెలియదు. వెల్లూరు శివగంగ గ్రామములలో, చికిత్సకు పొందుచున్న గజ్జులులకు అంటువ్యాధి తగిలినదని తెలియగనే, నవి చంపివేయబడెను. అందుచే, చాలమంది తమ పశువులను చికిత్సకు దెచ్చుటకు మానివేసిరిని తెలుపబడినది. వైద్యోద్యోగుల యభిప్రాయము తెలుసున్నను, క్రజల మనోభావములను ఆచార వ్యవహారములనుగూడ, వారు కనిపెట్టుట యవసరము. ఎంతటిబాధ నొందుచున్నను, హిందువులే జంతువుననునను ప్రాణముదీయుట కంగీకరింపరు. పాశ్చాత్యులకది యొక లెక్కలోనిదిగాదు. ఇట్టి తారతమ్యమును గమనించి, పని జేయుట ముఖ్యవసరము. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాని జంతువులకు ముదు లిచ్చు కద్దరి, మాని వేయబడుచున్నది. కాని, రోగముతో బాధపడుచున్న పశువులను దూరగ్రామములనుండి దీసికొని వచ్చుటకు సాధ్యపడదు. అందుచే నిట్టి సూత్రమును నిష్కర్షగ వలంబించుటకు వలనుపడదు. కట్టు విడుపులుండవలెను. వెటిరినరీ శాఖలకు, బెజవాడయందును, మదరాసునందును, విద్యార్థులు చేరుచున్నారు. ఆంధ్రులీ యవకాశము గైకొని అధిక సంఖ్యలలో శాఖలలో క్రవేశించుట భావ్యము. విద్యార్థుల కిచ్చేడి మాసవేతనము 10 రూపాయలనుండి 15 రూపాయలకు వృద్ధి జేయబడినది. శాఖలలో, 55 మంది బ్రాహ్మణులును 32 మంది బ్రాహ్మణేతరులును, 12 మంది జేశీయ క్రైస్తవులును, 2 రు మహమ్మదీయులును 1 రు యూరేషియనులును, విద్య సభ్యులను చున్నారు. మ్యూనిసిపలు సంఘములు మరుఖ్యలకు వలె మిగిలిన జంతువులకును జనన మరణముల సంఖ్యను తయారు చేయుట అవసరమాయను విషయమును, క్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారు ఇట్టి పరిగణ మవసరమని యే, మే మభిప్రాయపడుచున్నాము. పశువుల బాధ్యము, టీకాలమూలమున, తగ్గుచున్నటుల గాన్పించలేదు. టీకాల అవజయమునకు కారణముల నరయుట ముఖ్యము. జంతువుల రోగముల గూర్చి, జ్ఞాన మధికమయిన కొలదియు, వెటిరినరీ శాఖవారి యుపయోగ మధికమగుచుండును. ఇంత వరకును జరిగినవని, నిరుత్సాహమునకు చోటిచ్చుట లేదు.

జాతీయ మహాసభ

అమృతసరములో కాంగ్రెసువరుగుట, డిప్యూటీ కమిషనరుగారు రంగీకరించినను, ఇంతమాత్రముతో కష్టములు తీరలేదని, నేటింతటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసుసభలో, వంజాబు అల్లరుల గూర్చి ఎట్టి యుచన్యాసము లొనగ బడవని, ఆహ్వాన సంఘమువారు వాగ్దాన మొనగవలెనని, మండలోద్యోగి కోరెనట! ఇట్టిషరతు కోరుట, వంజాబు అధికారుల విచక్షణ జ్ఞానపు లేమికి, నిదర్శనముగ నున్నది. హిందూజేశీయుల మనముల నాందోళనపరచుచున్న ఇంతటి ముఖ్యవిషయముగూర్చి, కాంగ్రెసు సభ చర్చించకుండుట,

ఆత్మవివాహకరము. అటుల జరుగనిచో, కాంగ్రెసు సభ ససలే మానివైచుట యుక్తము. కాంగ్రెసు సభలో నెట్టి ప్రసంగములు గావించబడనో నిర్ణయించుట కాహ్వానసంఘమువారికధికారములేదు. ఇట్టి వాగ్దానము నిచ్చుటకు వీలులేదని, ఆహ్వాన సంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నిశ్చయించి తమనిశ్చయమును అమృతసరపు డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి తెలిపిని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించుచున్నారము. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు తమ ఆత్మగౌరవమును, దేశ గౌరవమును నిలిపి కొనిరనుటకు సందియములేదు. తుదిరంగమున, వంజాబు దేశాధికారులు కాంగ్రెసుసభ జరుగకుండ నాటంకపరచెద లేమో తెలియదు. అట్టి తరి, ముగియక రాష్ట్ర మింకాకార్యమును వెంటనే ఛరించుటకు సంసిద్ధమై యుండవలయును. వంజాబు దేశాధికారులు, అనాలోచితముగ కార్యములు కొనసాగకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారియనుచు శకాలములో జోక్యము కలుగజేసికొనుట ఎవసరము. లేచో వంజాబునందు మాత్రమే గాక, హిందూదేశమునం దంతటను అశాంతి తిరిగి యడయించి, వంజాబు దేశాధికారుల ప్రతిష్టా గౌరవముల నింకను తగ్గించును.

వంజాబుదేశ స్థితిగూర్చి విచారించుటకు, హంటరుసంఘము త్వరలో గూడనున్నది. సాక్ష్య మిచ్చువిషయమున, పోలీసువారి నిర్బంధముండినది, వంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించి యుండిరి. ఇందుకు విరుద్ధముగ, పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొని ప్రజలను భయపెట్టుచున్నారనియు, వారిని వెంటనే మందలించని యెడల క్రస్తుతపు అశాంతి తొలగనేరదనియు, సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు తెలుపుచున్నారు. పోలీసువారి బెడంపు వెంటనే తొలగనిచో, విచారణ సంఘమువారియెదుట సాక్ష్యము నిచ్చుట మానివేయుట యుత్తమమని, ఆండ్రూసుగారు హిత మొసగుచున్నారు.

సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లిగానుగారు తమ దూర దృష్టి నీ తరుణమున వినియోగించి అనవసరాం దోళనమున కెడమియకుందురు గాక యని గోరుచున్నాము.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల కార్యోత్సాహము. మహారాటా ప్రతీకలో ప్రచురింపబడిన లండను లేఖ ఇటుల వివరించుచున్నది.

“నేటిదినము (25 సెప్టెంబరు) కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు కొందరు ఉత్తరదిశకు వెడలిరి. నేటి ఇండియా ప్రతీకలో ప్రచురింపబడిన కార్యక్రమము వలన, దానివిలువను గ్రహించవచ్చును. సంస్కరణపు చట్టముగూర్చి, బ్రిటీషు ప్రజలను ప్రబోధించుట కెన్ని సభ లవసరమో, అన్ని సభలు ఏర్పాటు జేయబడినవి. ఇట్టివని, ఎన్నడును ఎక్కువ యుగింపకొనదు. ఇందుకు, రాయబారుయొద్ద నున్న షనుష్యులు గాని, ధనముగాని చాలవు. రాబోవు సంవత్సరము, ఆంగ్లదేశములో జరుగవలసిన పనిగూర్చి, రాయబారులు బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీవారిలో చర్చించిరి. ఈ విషయమైనొక నివేదిక తయారుజేయబడును. అది, కాంగ్రెసు సభవారి అంగీకారము నిమిత్తము హిందూ దేశమున కంపబడును. ఈ వారమున ఇండియా ప్రతీకలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసము ప్రకారము, హిందూ దేశమువకు స్వయంనిర్ణయాధికార సూత్రము వర్తింప జేయబడుటకై, లోకమాన్య తిలకు గారెంతటి ప్రబల శక్తిని సలిపినో, గ్రహింపవచ్చును. అంతర్జాతీయ సంఘమునకును, ఇండియా, ఐర్లెండు ఈజిప్టులకును గల సంబంధముగూర్చి

విల్చునుగారి ప్రసంగముల వలన కొంతవడి గ్రహింపవచ్చును. అధికారము వహించువారు తమ వాగ్దానముల నెంతవరకు జెల్లెంతురో చెప్పలేము. గొప్పరాజకీయవేత్తలు సహితము, తుద కసత్య వాడులుగ పరిణమించిన నిదర్శనము లనేకములు గలవు. విల్చునుగారి ప్రకటనమును, ఇండియా దేశమునకు అంతర్జాతీయ సంఘమున లభించిన స్థానమును, మన ముఖయోగించి కొనవచ్చును. కాంగ్రెసు సభ వా రీవిషయమై, బాగుగ యోచించుట లాభకరము.”

సంఘసంస్కరణము

ఇంతవరకును జరుగుచున్న సంఘ సంస్కరణ సభలలో, వివాహ సంబంధముగ తీర్మానములే ప్రాముఖ్యము గావించుచున్నది. హిందూ దేశములోని వికరీత కలిసితుల వలన, సంఘమునకు సంబంధించిన అనేక ముఖ్యవిషయములు, సంఘసంస్కరణమునుండి విడదీయబడుచున్నది. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి ఆంగ్లదేశమున, సంఘ సంస్కరణమునకు విశాలార్థము కలదు. కాని, మన దేశమునందు గూడ నిట్టి విశాలార్థ మిప్పుడుగ్రహించబడుట సంతోషప్రదము. ఇటీవల భగవాన్ దాసుగారి అభ్యుత్తరక్రింద జరిగిన సంస్కరణసభలో ప్రయిమరీవిద్య ఉదితముగ గతనబడుట అవసరమను తీర్మానము కావించబడెను. సంస్కరణములు సఫలమగుటకు, ప్రజలు సంస్కరణావశ్యకతను గ్రహించుట ముఖ్యవసరము. ఇందుకు విద్యావ్యాప్తకము ప్రధానసాధనము. ఈసాధనమును విడిచి, సంస్కర్త లింతవరకును తమ యుద్దేశములు సఫలముగాలేదని వగచుచున్నారు. విద్యా వ్యాప్తకమునకై, సంఘ సంస్కర్తలు ప్రయత్నముజేయుట, ఆత్మోత్సాహకరమని నానాటికి వెల్లడియగుచున్నది.

సర్వేసెటిల్ మెంటు, లాండురికార్డు శాఖలు.

1917-18 సంవత్సరమునకన్న 1918-19 సంవత్సరమున సర్వే పార్టీ వారికయిన వ్యయము విశేషముగ హెచ్చినది. కాని, సర్వేపార్టీ వారొసర్పిన కార్యఫలితము మాత్రము హెచ్చలేదు. రివిన్యూ బోర్డువారిందుకు తగిన కారణములను తెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. సర్వే పనులలో కర్ణములు జేసిన సహాయ మత్సల్పమని సర్వే డైరెక్టరుగారు తెలుపుచున్నారు. అత్యల్ప వేతనముగల కర్ణము, గణితశాస్త్రపు పరిచయముచే సాధ్యమగు సర్వేదిక్కులను దీర్చుట కెలులసాధ్యమను తెలియకున్నది. లాండు రికార్డు శాఖకు డైరెక్టరుగనున్న హెడ్డరువను గారి నివేదికము, ముచ్చటగనున్నది. వీరు గావించిన సూచనలలో కెల్ల, రివిన్యూ రిజిస్ట్రీని నెలకొల్పవలయునని గావించినసూచన చాలముఖ్యమయినది ఈసూచన కొనసాగునేని, ల్యాండురికార్డులలో పొరబాటులు గలుగ కుండుటకు మార్గమేర్పడును. అదంగళ్ల రివిజన్లో నిమిత్తము లేకుండ పోవును. ఈవిషయమై రివిన్యూ బోర్డువారి సూచనలకొరకు, ప్రభుత్వమువారెవరు జూచుచున్నారు.

ఆంగ్ల దేశస్థితి

ఆంగ్ల దేశమునందు, ఆర్థికస్థితి మిగుల దుర్బలమగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. ప్రజల అసంతృప్తి మెండుగనున్నది. కామన్వెల్త్ సమావేశమయిన పిమ్మట, లాయడు బాడ్జిగారి సమాధానము సంతృప్తికరముగ లేనిచో, సభను నిలిపివేయుమని, కొందరుసభ్యులు కోరుదురని, మదరాసు

ప్రముఖప్రతిక కేతెంచిన ప్రత్యేక తంతివార్త తెలుపుచున్నది. లాయడు బాడ్జిగారు నేర్పుతో వర్తించని యెడల, కొయిలివను ప్రభుత్వమునకు నిలుకడ తప్పిపోవచ్చును. కాని, అనేక విషయ సమయములందు విజయము బడసిన, లాయడు బాడ్జిగారి మారు గూడ, విజయదుందుభిని మ్రోగించెదరని నమ్మకము.

పశువుల ఎగుమతి.

బంగ్లాల పశువుల ఎగుమతిచే, దేశమున కెక్కి యనర్థకము వాట్లుచున్నదియు, రానురాను విధితమగుచున్నది. అగ్రికల్చరలు బోర్డువారు 1906 సంవత్సరమున, విదేశములకు పశువులయెగుమతిని నిర్బంధంపఱచుటకై, తీర్మానించిరి. అతీర్మానమును సవరింప వలయునా యను విషయమును, పూనాయందు రాబోవు డిసెంబరు కలలో గూడెడి అగ్రికల్చరలు బోర్డువారు విచారించెదరు. ప్రస్తుత దేశ కలిసితుల కనుగుణ్యముగ వీరు తీర్మానించెదరు గాక యని కోరెదము

స్థానికాది వార్తలు

దివాన్ బహదరు పి. రాజగోపాలాచార్యులు:— వీరు 8 నెలలు నెలపు పుచ్చుకొని ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిరి. తిరిగి నవంబరు నెలవరకు ఇచ్చటికి రారని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు కార్పొరేషన్:— 18 - 6 డివిజన్ మునిసిల్ కమిషన్ వద్ద ఆర్థికశాఖ వార్యపాటి వదన గోపాలాచార్యులుగాక బి. ఎ. వి. యల్ మాత వ్రాయుచున్నారు.

రాజకీయ నేత్రములు:— దేశంబున నెలలలో 2000 సంధిపుత్సవాల సంధ్యవన రాజకీయ సేంథుల వందరిని విడుదల జేయవలెనని కోరుతు సార్వభౌమునకు విజ్ఞప్తి పంపుటకు బొంబాయి నేషనలు యూనియనుజాను నిశ్చయించిరి.

సింహా ప్రభువు కుమారుని వివాహము:— ఇండియా సహాయుంత్రి టైలు హానరబులు లార్డు సింహాగారి మూడవ కుమారుడు హానరబులు నుకీల సింహా బి. సి. ఎన్ గారికి ఎ. సి. చుర్చి సి. బి. ఇ. బి. సి. ఎన్ గారి కుమార్తె శ్రీమతి వీరాకన్య గారికిని లండను నగరమున యీ నెల 9 వ తేదీన వివాహము జరిగిందని తెలియుచున్నది.

విదేశతంతివార్తలు:— లండనున హావుట్టియం లండన్ నుండిరయ్యవట్టియం తంతులు ఈక్రిందవలెవిధ విధమున ఆలస్యముగా కమ్మనని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి నుండి లండనుకు నిండుచార్జి ఆర్డినరి 4 కో. జూ. బొంబాయి నుండి లండనుకు ఆర్థికార్థి డిఫర్టు - 10 కో. జూ. లండను నుండి బొంబాయికి నిండుచార్జి-ఆర్డినరి 4 కో. జూ. లండను నుండి బొంబాయికి ఆర్థికార్థి డిఫర్టు 8 కో. జూ.

వంజాబు అల్లరులు:— వీరినిగూర్చి నిన్నుత్త పాతముగా గుజరాతాలా జిల్లాలో విచారణ జరుపుటకు పుగా విష తీకుండ నున్నది. పోలీసువారి చర్యలే ముఖ్యకారణము. రెప్ర వెంటు గర్విరుగారి ప్రకటనమున క్రింది యుద్ధాలు పాటించుటలేదు. విచారణ సంఘమువారు త్వరలో రావన్నారు. ఇచ్చటి స్థితి చాల విచారకరముగ నున్నది. ప్రతిపక్షిను యుక్తాగిరి కిరీతును నుత్తరువుకు తువీక గాని ప్రమాదము కలుగదు. ఈరీతిగా ప్రజలను బెడరించుపద్ధతి తొలగనిచో గాని ఎవరుకు సాక్ష్య మిచ్చునాడదు. నేడు స్వాతంత్ర్యమువలన దీనిని తెలుపుచున్నాను. నేంచు ధనమును సమకార్యదలచితిని. వీరచక్రవలన నా ప్రయత్నము పూర్తిగా ఫలమైందని ఆండ్రూసుగారు గుజరాత్వాలా సాంగా నుండలనునుండి యీ నెల 21 వ తేదీన తంతివార్త నందిరి.

వివేక తంత్ర వార్తలు

[వైటరు - ఏజన్సీ]

ఇంగ్లాండు

ఆంగ్ల దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితి.

చాల విషయములకు నుండుట.

లండను, అక్టోబరు 17:—క్రింద వార్తలను మద్రాసు ప్రెస్సు క్రిక ప్రత్యేక విశేషమును కంపిసటు ఆంగ్ల దేశలో ప్రకటింపబడినది.

వె డిఫరెన్సు గురించి టంగ్ కాలాధికారులు ఆరు దాతా నిరీక్షించుచున్నారు. వానిలో 68 పెన్సిలకంట్ల యొక్క డిఫరెన్సు నిర్ణయించారు. ఒక వేళ ఆ డిఫరెన్సు వెండి డిఫరెన్సు డిఫరెన్సు అయినట్లయితే తాము వాడెములను మరలగా వాడుకలో ఉపయోగించుటకు కావలసినదిగా కాలయమును. తక్కువ మొదలగు పిల్లలకు వాడెములను ఉపయోగించుటకు అధికారు లిష్టపడుటలేదు. ఆంగ్లాడు, పూర్వ వాడెములకు తాముగా నిరీక్షించెములను గాని నోట్లనుగాని ఉపయోగించుటకు వారి కభ్యంతరములేదు. 5 పిల్లలకు నోట్లను ఉపయోగించుటకు ప్రెస్సు క్రిక కోరెను. ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగ్గా లేనందున ప్రజలకు మనస్తాపముగ నున్నది. వారి భావమునకు లాభము వార్షికముగా తెల్పబడుటలేదు. అందువలన సుముక్త మంత్రివర్గము విచ్చిన్నమైన విచ్చిన్నము కావచ్చును. కావచ్చునట్లగుచున్నది నెలకు నెల ఫర్మలను కల్పించు నుండును. వానికి కృత్రికరముగ ఫర్మలను వారు సమాధానము చెప్పిన నరే లేనియెడల వెంటనే పార్లమెంటును జరుపకుండ ఆపి ముంచుమని ప్రతిపాదిం చెదర గుట. మంత్రి వర్గము వారు యెన్ని యొక్క ప్రతిపక్షములను చూచుచున్నది. రింగ్ లు కలసి యున్నది. విస్తృతమైన పరమా, ఆర్థిక పరిస్థితి, కూలీల పని కాలమునకు సంబంధించిన టిల్లు, (కూలీలలో కృతసాములు పనివ్రాండను కూడ మార్చి కార్మికులకు విల్లు వర్తిండు నట్లు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది) కనిష్ట కూలీ నిర్ణయము (ఆయుర్వృత్తుల సంఖ్యలవారి కిదియను జరగజేయుటకు కూలీని యెంతో కొంతమంది నిర్ధారణ చేయుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది) గమలమున్న గునది కొంతమంది యజమానుల చేతులలో నుండకుండ దొరకనుచు వారే గ్రహించి వానిని కనిచేయుచున్నందున బహుశా దేవ యద్యయము గృహనకులని కల్పించుకొనవచ్చును. ఇప్పుడు చాలమందికి గృహనకులని కావలసియున్నది. ఇన్ని సంఖ్యలను గురించి మంత్రివర్గము వారు కృషి చేయుచున్నది. మంత్రివర్గము వారు మొదటవలె కనిచేసి యుపద్రవము లేకుండ రిప్పించుకొనవచ్చును. కాని ప్రధానమంత్రి తన వైఖ్యమును సామర్థ్యమును భారవోయలనియుండును. వర్తకులకు మున్నగు వారికి ఆర్థిక విషయందలి లోపములు తెలిసి మనస్తాపముగ నున్నది. చాలమంది వారు సామర్థ్యము మాత్రమేలేదని వారిని ఆక్షేపించవచ్చును. ఇంక పెన్నియో సమస్యలు కూడగలవు.

భారత సంస్కరణములు

సంస్కరణములకు గురించి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుట ముగిసెను. నవంబరులో టిల్లుకు ప్రవేశ పెట్టుదురు. అంతకు ముందు దానిని ప్రవేశ పెట్టుటకు వీలండదు. ఆసక్తియో కానములను ప్రవేశ పెట్టవలసి యున్నది. ఆంగ్లను సంధిలో లోపములున్న వని తేలుటచే దానిని గురించి కూడ కొంత త్రవ్వులను కలుగును. భారత రాయరాజులు చేతమునకు తెలిపాడలచియున్నాడు. కాని ప్రమాణ సాకర్మములు తక్కువగ నున్నవి. జోయకానను చాట్నగారు తర్కటనము ప్రారంభించెదరు. వారు హిందూజాతమునకు వచ్చిన యెడల ఆంగ్ల పరిగతులు పూర్తిగా తెలిసి కొంత అజ్ఞానము నశించును.

సామ్రాజ్య వాదికా సంరక్షణము.

లండను, అక్టోబరు 17:—ప్రెస్సు క్రిక ప్రయోగము తెల్లొంగున విలసిల్లె ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. తెల్లొంగి ప్రభువు గారి నిరీక్షిత ప్రకాశరణియు కల్పించబడినది. సామ్రాజ్యము ఉప కోర్టు వాదికాత్వ ముండలయు ననునది పాపగ నేరము. ఏకేముల వాదికా తర్కముల వాదేమువారే ధరించుటయు, నిర్వహించుటయు ప్రత్యేకము అనుభవమును బట్టి భోధకుడు చున్నది. మ్యాజీలండు సామ్రాజ్య వాదికా సంరక్షణార్థము గ్రేటు బ్రిటనునకు కొంతసామ్య నిచ్చుకొనవలయుననియు దానితో మరొకరితో కుమ్మరికేములలోని

వాదికాత్వమును బ్రతిఘటించు పాలింకలయుననియు నూరింపబడినది. హిందూ మహాసభాద్రులు మొదలు కెనడావరకు గల ప్రతీక సంరక్షణార్థము మరలగా వాదికాలము నేర్పరచి సింగపూరును దుంచుకలయునని నూరింపబడినది. దానిలో బ్రిటిషు 75 వంతుల చొప్పునను, ఆస్ట్రేలియా 20 వంతుల చొప్పునను మ్యాజీలండు 5 వంతుల చొప్పునను వ్యయమును ధరింపవలయునని నూరింపబడినది. ఈ వాదికాత్వ నిర్వహణార్థమును, సప్తపూర్తి నిమిత్తమును 9,25,000 సావరనులకునని మదింపు చేయబడినది.

అల్లెంబీక భువు గాని క్రొత్త యుద్ధోగము

లండను, అక్టోబరు 17:—నరే కెనడాల్ని లింగ్టు గారి స్థానే అల్లెంబీక భువు గారు ఈజిప్టు ప్రావింసునకుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్చులాభ ములదీయనియకుండుట

లండను, అక్టోబరు 17:—లండనునందు కన్యసిండును మొక్కర్టీ గారిట్లు చెప్పిరి:— హెచ్చులాభములకు దీక్షకుండ జూరుట కప్పడే 1670 వంతు అధికారులు నియమింపబడిరి. ఈనట్లుగా కానింపబడిన నాటకుండి ఇప్పటికి దీనిననుసరించి ఆహారకాద్యములను మంత్రివర్గము వారు 1850 గుప్పై నేరులవారాకొచ్చి 1820 దను కలిపివేసిరి. వారికలదటికిని విధించబడి: జరిమానాల మొత్తము 7000 సావరనులు.

ఇనుము పనివారల జగడము.

లండను, అక్టోబరు 17:—ఇనుము తీయుచు యజమానులలో కావనివారి ప్రతినిధు లేర్పరుచుకొనిన యుడెంబడికను వారు నిరాకరించిరి. ఇందువలన ఇంజనీరింగు ప్రేమ సంఘము లకు చాల నష్టము గలుగును ఇందువలన మరొకరియందలి కనిలేక బాధపడుట తలపించును.

“ఇడియను ఓవర్సీసు అసోసియేషను”

లండను, అక్టోబరు 17:—నేను లండను నగరమున కార్మికులు ప్రభువు గారి ఆధ్వర్యక్రింద సభ జరిగినది. ఆసభకు పులిస్సు ప్రభువు, కల్లులు వెడ్డెవును, మేజరు ఆరమ్స్ట్రెంగ్, పార్లమెంటు సభ్యులు. మా క్రివిస్ కాన్స్ట్రెయి, మా ఇంకామడిగాన్లు మున్నగు వారు పాల్గొనుట కల్గిరి. విదేశములందు నిరసించు వాక్కులను కాపాడుటకు ప్రైవేటులో వోక సంఘము నేర్పరుచుటకు నిశ్చయించబడినది. కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ఆగాభావ గారు ఆధ్యక్షుడుగను భావని గారు పుష్కాభ్యుక్తుడుగాను పోలకు గారు కార్యదర్శిగాను నియోజింపబడిరి.

ఫెడరల్ డివల్యూషను కమిషను.

లండను, అక్టోబరు 17:—ఫెడరల్ డివల్యూషను కమిషనునకు పార్లమెంటు స్పీకర్ యధ్యక్షుడుగ నుండును. ఆతడుగాక 16 గురు ప్రభువులును, 18 గురు ప్రకాశరణియును దానియందుండురు. వారు బ్రిటిషు జేకరుందలి కానసరిపాలనా విధానము తెల్లు నడచుచున్నదియు విచారింపి నిరీక్షించునెదరు. సామ్రాజ్య విదేశీయ వ్యవహారములకును బ్రిటిషు ప్రజలకును గల సంబంధమును గూర్చియు, సామ్రాజ్యపు పార్లమెంటుకు తన దాని క్రింది కానసరిపాలకులకు గల సంబంధమును గూర్చియు, బ్రిటిషు పిల్లలలో కొన్ని కానసరిపాలకుల పార్లమెంటునకు లోబడి యుండువానిని నెలకొల్పుటకు గూర్చియు వారు ముఖ్యముగ విచారణ చేయుదురు. కమిషను వారు ఇంతలోనే పని వారంభించురని తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా వైమానిక యానము.

లండను, అక్టోబరు 16:—ఆస్ట్రేలియాకు విమానముపై పోవుట చాలవచ్చు యేయుగమున విమానములు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు పెట్టినపోటీకి నిలువ నెంచినది. మున్నది రోజులలో బ్రిటనునందలి ఆస్ట్రేలియా కేగవలయునని కంపెను. పోటీదారులలో కెప్తాను ముగ్గురుగా రొకరు. కెప్తాను నలో వెలుగా రింకొకరు. తెల్ల వెంటు దుగ్గానుగా రింకొకరు. వ్యాకరారు కెప్తానువిల్కిచ్చు గారు. అరనిర్ద నిర్దత వైలులును ఒక ఇంజనీరుగ నున్నారు పోటీదారు లంపు వాయువాద్యుల గ్రహించు నిమిత్తము ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేటు పోర్టు దార్శినులనువ్యవసారింపవలసినదని ప్రైవేటుస్టేరుకు వోకదాని నుపిరి. ఇదివర కింత గొప్పపోటీ పరీక్ష యున్నదను జరిగియుండలేదు. మార్గరథ్యమున సంధించుకన్యముల తగ్గిం

చుటకు బ్రిటిషు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వములవారు చాలవరకు ప్రయత్నముల నొసరించిరి. తన విమానములు కలకత్తా కేగిన పిమ్మట నచటినుండి కాని సమద్రవిమానములకు మార్గవలసిన దని వైమానిక మంత్రివర్గమువారు పోటీదారులకు సలహా నిచ్చిరి.

బొగ్గువర్తకము.

లండను, అక్టోబరు 18:—బొగ్గు యెగురుతికి యుండిన నిర్బంధములను తీసివేసిన గాని కొన్ని గమలను కనిచేయుటకులన యగత్యముండదని పోరుచేల్చు బొగ్గుకుల యజమానుల సంఘము కార్యదర్శి నరే ఆక్లండు గెడ్డినుగారికి తంలివార్త పంపిరి. ఇదివరకే కొన్ని గమలను కనిచేయుటలేదు.

మరణము.

లండను, అక్టోబరు 18:—జనరలు నరే కేమ్స్ ఫుల్సు మరణముచెందిరి.

ప్రాన్సు

జాతీయమితి

ప్ర్యాన్సు, అక్టోబరు 16:—హానాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—జాతీయమితి నిబంధనల వ్రాయునపుడు ఎం. వి యాను బల్గోయిగారు ప్రాన్సుకరపుర చాలరకు కనిచేసిరి. అతడివ్యుక్తు ప్రాన్సుకరపుర జాతీయమితి ప్రతినిధిగ నియమింపబడినది.

ప్రాన్సు యుద్ధ సామగ్రి.

ప్ర్యాన్సు, అక్టోబరు 16:—హానాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—నిన్నటి రోజున ఫ్రెంచి ఫేంబరు నభలో ప్రాన్సున కివ్యును 60 కోట్ల విలువగల యుద్ధసామగ్రి యున్నదనియు, ముగ్గురు నెమిమి మూడులవరకు నూడ యుద్ధ మొసరింపట కది సరిపోవుననియు తెలియుచున్నది.

వెర్సల్సు సంధి.

అంగీకారోత్సవము.

ప్ర్యాన్సు, అక్టోబరు 18:—హానాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—వెర్సల్సు సంధి సంగీకరించుచు బ్రిటిషువారు రంపిన కాగితములు నిన్నటిదినము ప్ర్యాన్సులో నందినవి. ఇటలీ అంగీకార క్రతులలో నిన్నురు ట్రిట్టోనీగారు రేటి రోజున ప్ర్యాన్సు ని న కు న కచ్చి ద ర ని ర లం చు చు న్నా రు. మూడు అంగీకారములు కచ్చిండుటకు సంబంధముచేయు వచ్చేవారము క్వెన్సోర్సీ వర్ష వేర్ల యుక్తకును జరుగును. మూడు అంగీకరణములకు సమ్యక్తి తెలుపబడిన పిదప చీనా నుంకములను గూర్చి 1902 వ సంవత్సరములో చేయబడిన ఒడంబడికను, వాంగులూ విషయమున 1905 వ సంవత్సరములో చేయబడిన ఒడంబడిక కును అంగీకారము తెలుపబడును.

బోల్షెవిక్కుల ఆందోళనము

ప్ర్యాన్సు, అక్టోబరు 16:—హానాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—మిక్రందలి కేకములలో విప్లవములకు కలిగించు నిమిత్తమును బోల్షెవిక్కు ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయు నిమిత్తమును బెర్లిన్ ప్రభుత్వమువారు 200 మంది జర్మను ఉద్యోగియులను వివిధదేశముల కంపుచున్నారని జర్మనుల కాగితములకుబట్టి బాహిమయాలో తెలిసికొని రని బెంపుక్రతిక వ్రాయుచున్నది.

అమెరికా

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి సిద్ధి.

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 17:—వరము వాచుటవలన ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు వేగము స్వస్థక సౌంధ్యముగ నున్నారు. వాపు అంత అపాయకరమైనది కాదనుచున్నాడు. కాని ఒక చరకనుక్రమండితుడు దాని ఫలితముచేయ నెంచుచున్నాడు.

లాజ్విగారి సవరణ యూదులు.

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 17:—కియానా, హంటింగు లలో జర్మనీ కుండిన వ్యక్తులను జవానకులు బహుశా వాళే ఇచ్చివేయవలయునని లాజ్విగాడు ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ సెనేటులో ఒడిపోయెను. 55 గురు దానికి త్రవ్వులనుగను 35 గురు అనుకులముగను అభిప్రాయము నిచ్చిరి.

విల్సనుగారి ఆరోగ్యము.

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 18:—విల్సనుగారికి కఠినములో నయమై ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. వారికి క్రమ్రుము చేయవలసిన యవసర మక్కరలేదు.

ఆర్యవైశ్యబాలధట సంఘము:—వీరికర్తవ్యము రాదన
వైశ్యబాలధట పటాలము 'సముద్రగుప్తబాల'మును నామము
తో స్థాపించబడి బాలధటోపాధ్యాయుడైన శ్రీకాకుళము
ఆదిశేషుగారివలన తరివీరు చేయఁబడుచున్నది. ఈపటాలము
గుంటూరు చాత్రాధ్యక్షశిష్యాలు చేయబడినది. జరిగిన బుధ
వారము రోజున మిట్టవాడో నరసింహాస్మారాధ బయ్యగారు
తనిభోజనీ కర్తవ్యము. ఇది కృత్తిక కన్యూగాక.

ఈనెల 23-వ తేది శనివారము రాత్రి 9-30 లకు రాజమండ్రి బ్రహ్మశ్రీ పోతుమాచి నుబ్బయ్య పంతులు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి వారి

శ్రీకృష్ణ తులాభారము

అను అష్టాదశమం సంవత్సరము. ఆంధ్ర రంగస్థలములయందు పేరపొంది, అనేక బంగారుపరికరములు బడసిన ప్రదర్శనలచే

విజయనగరము అయోధ్యామైదానపు

హాలులో అతి వినోదముగా ప్రదర్శించబడును. వాజసేయజాల నుబ్బయ్య భాగవతర్ - శ్రీ కృష్ణుడు. మప్పిటి జగ్గరాజుగారు - రక్తికి. A Graduate medallist - సత్యభామ. వి. సరసి:హారపు బి. ఏ., బి. ఎల్., (నెసి:డె:టా.)

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాజకీయసభ.

మహారాష్ట్రలో చాక్టరు బడేహుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభిజరుగుచున్నది. వావాజీసంఘసభసేర్పరు కదగును. హర్షిచునుగారిని బహిష్కరించుట అనుచితము. ప్రజలు స్వచ్ఛత క్రమమును పూనకలెను. మెన్సుఫర్డు ప్రభువును పంపి చేయకలెను అనియును, రాజకీయ సంస్కరణములు పంపియును కలుగకలెను కాలి ఫట్టుమున్నగు విషయములను గూర్చియును తీర్మానములు చేయబడెను. యుద్ధము చేసి క్రమంచును కాలి నెలకొనిన కిరణ ప్రభుల కష్టములకు పాల్పెడతేయు. పంజాబుదేశముయొద్దకునును అధికముగ భవమును నైనితులను పంపినది పంజాబుదేశమే. దీప్తి కేటలు హర్షిచునుగారి బహిష్కరణము, కిరణసనము, శ్రీకల సదంచుట, అహమదాబాదు క్యూపరయలు మున్నగు వెళ్ళు విషయముల కలన నిరంతు కాధికార వర్ధమున కి తరలోప ము దెన్నియన్నను కాలి భద్రములపేరు కమ అధికారము నంతకు చూపుటయగు వారికి ధైర్యలోకమేమియును లేదని స్పష్టమైంది. నైనితులను చేర్చుటలోను భవమును రాబట్టుట లోను వుత్సాహము బలవంతమును చేసిరిని పంజాబు ప్రజలు స్పష్టపరచిరి. అందుకులనె ఆసంక్తిప్రీతి కలిగినది. సేనలో చేర్చువారి సభద్రపును ప్రజలు కొట్టిరి. ఒక తిహస్సీలుగును చంపబడెను. ప్రకాంఠిమీయలైన పంజాబు ప్రజలు హత్యలకు గడగకలెనన వారికెంతటి ఆగ్రహకారణము కలిగెనో యూహించదగు. ఓద్యోగుగారు కేటలను వైతక్యమును చూసెను. భారతీయ రాజనీతిజ్ఞులం దారికి ప్రబలమగు ద్వేషముకలదు. ఆతడు తనభావములను సామ్రాజ్య కావనసభయందును సంస్కరణ మునవలయునగుడ స్పష్టపరచెను. వాయకులను బహిష్కరించెను. ఇండియా దోరతనమువారు బివెంటుగారిని నడలినపుడు హింద్యుల నాతేమిచును నరకు నుడివెను. ఇద్దం దునందరలెనే యిరుదుగుడ మనము అతివాదులకు లొంగు చున్నామను నభిప్రాయమును గలుగజేయుచున్నాడు. మనము పరిపాలనమును ప్రజలవశము చేయవలయును ప్రాంతీయ ప్రజలకు కలిగించుచున్నారని ఆతడు నడివెను. కౌలుచట్టము కేటలను ఆనవనరము. రిస్కె తెకెను సందైక విప్లవముకు పూర్వమువగాని యిటీవల నిట్టి కావనము కలుగలేదు. పంజాబులో విప్లవమే లేదు. వైనిక కావనము చేయబడనూడదు. అన్నిటికిని ఓద్యోగు గారేభాగ్యుడు. విచారణ సంఘము నిరంతు కాధికార సంఘమే యగుటచే ప్రజలు సంక్తిప్రయోకారు. కాంగ్రెసువులసంఘమువారు వాదించుట కనుమతింపకలెను ఇట్టి కిరణవర్ధుల కవకాశమున్నంత కాల మెట్టిసంస్కరణములు జరిగినను ప్రయోజనము లేదు. సరహర్షిచు బట్టెగారి సాధుభాగి చాల ప్రశంసనీయును. ఓద్యోగు బట్టెగార్లు కెంతయో తారతమ్యము గలదని అధ్యక్షుడు నడివెను. మహమ్మదాలీ సోదరులు హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము కటూర్నూరువిచారణము మున్నగువానిని గూర్చి గూడ మాచ్చటించెను.

సంస్కరణముల చట్టము: చట్టమున అనుమానములగు మార్పులు కలుగును. దీక్షించునెలలో చట్ట ము వెలువడెన పరకమైనది ఈనెల 21వ తేదీకు ప్రత్యేక రిక్లె నార్త బంధు సగరమునండి అలహాబాదు లీడరు పత్రికకు కచ్చింది.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

పాటకచ్చేరి:—ప్రతిభాకాలియగు 14 వక్సరముల బ్రాహ్మణబాలిక యగు మిస్. రాజలక్ష్మిగారు, తనవాడ మైలవరం హాలునందు 24 వ తేది శుక్రవారం రాత్రి 9-80 గంటలకు పాటకచ్చేరి చేయును.

రంగిల గ్రామమున గజపతి సగరంథాలూకా ఇంగిలా వ్వి ఆగవారవాసి ఇగంటి బుచ్చి వెంకటేశ్వరగారు ఈ నెల 14, 15, 17 తేదీలయందు మండరకాండము పదము మధ్య మధ్య అనేకయులగు బ్రాహ్మకీర్తనలతో గూడ వినిపించిరి. వచ్చినవారు కథాంత మగునటలను మరి యచటినుండి కదల లేదు. చాల సౌగంధ్య వినిపించిరి. కదము (ద్వికద) వినిపించు వారిలో కట్టివారు గలుగుట చాలసబ్బరము.

వార్షికోత్సవము:—కుని రామానుజ తృప్తకళాంధా గారము యొక్క యజ్ఞుల వార్షికోత్సవము ఈనెల 22 తేది బుధవారమునాడు సింహాద్రి జగపతి వాటకకాలలో జరుప బడును. కాకభట్ట బ్రాహ్మయ్య కాత్రి గారు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో సంగీరించిరి. చదువబడువ్యాసములలో “కాకతీయులు క్షత్రియైతరులు కారు” అనువ్యాసము కవి రాజ వక్సరాయ నీలాద్రిరాజుగారిచే చదువబడును.

బాటలలో కాలిఫట్ కిరణము:—17-వ అక్టోబరు తేదీని హింద్యులకు మహమ్మదీయులకు మనీసు చూడర మహమ్మదు జాఫరు చేసె సాహెబుగారి అగ్రాసాధికర్యము క్రింద సమాజీ మైతుకుమార్తెరాజ్య విభవము తమ యందరికి వ్యాదయసంతాపమును గల్గించును గాని నట్టి కార్యముకు నిర మించుట ఆశ్చర్యకరమని వారరతనమువారికి దెలుపకలదు నని తీరుచునించిరి. ఇంతియ గాక హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము నొకదానిని వెంటనే బాటలలో స్థాపింపకలదు నని తీర్మానించిరి. ఈ విషయము తొలగించుటకు మనీసులోను త వాలయములోను భగవంతుని గూర్చి ప్రత్యేక ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

దైర్ఘ్యగారు నెల్లూరుకు విచ్చుట:—చెన్నైలో విద్యా భాగ దైర్ఘ్యగారు నెల్లూరుకు ఈనెల 15 వ తేది మధ్యా హ్నము స్వాగతించు బండిలో వచ్చిరి. రైల్వే స్టాండుపారము మీద ఈమండల విద్యాభాగ సహాయకరిజ్ఞాధికారి నూర్మక కాకరావుపంతులు బోధసాధ్యసన పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు పేరువల్ల అమృత రావుపంతులు మొదలగువారు వారి నెదుర్కొనిరి. వారికి పుష్పచరణు చేతుతోగా అందు లకు వారు సమృతింపక ఆకాభంగము కలుగజేసిరి. ఆదివసు ముఖ్యమైన పెద్దకుమారులకు దర్శనమొనగి గుభాపించిరి 18వ తేది కట్టణయందలి ముఖ్యమైన పాఠశాలల నన్నిటినిచూ చిరి. వెంటిగిరి రాజుగారి యన్నతపాఠశాల కళాశాలగా మార్చువిషయమును గురించి ఏకైకపాఠశాలాధికారులు వారి తో చెప్పకొనిరి. ఆదివసు సాయుక్తము ఏ. ఎస్ కృష్ణారావు పంతులుగారు శ్రీవారికి టి వార్డు నొసగిరి 17 తేది ఉదయ ము మెయిలులో మదానునకు వెళ్లిరి.

శ్రీవాణీగ్రంథాలయము, ఆదిపూడి:—ఆక్వీయుజకుర్ధ 2 బుధవారం సాయంత్రంకాలము బాకట్టకాలూకా ఆదిపూడి పాఠ ల మహాసభ ప్రత్యేకముగా నిర్వహించుట భాంధాగార భవన మందు ఆదిపూడి వెంకటకృష్ణకర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద జరు ప బడినది. శ్రీవాణీగ్రంథాలయమున పేర నొగ్రంథాలయము 405 సంస్కృతిరంగ్ర గంధములతో స్థాపింపబడినది. వాటి సభకు మాపుంప్రముఖులనేకులు విచ్చేసిరి. ఆదిపూడి వెంకట రత్నం కర్మగారు భాంధాగారాభివృద్ధిని గురించి గంభీరశో ప్యాసమును గావించి మా పుర ప్రముఖులలో చాలయందని కాకగ్రత చందాదారులుగా నుండునట్లు ప్రోత్సహపరచిరి. ఇచ్చటికి సుమారు రు 80 లు కాకగ్రతచందా ఏర్పడినది. అన్య గ్రామవాసులుగూడ మాభాంధాగారమునకు గ్రంధముల నుడి తనుగా నొసంగుచున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కృష్ణాక్షతిక దేశాభి మాని మున్నగువారక్షతికమును దర్శనముకక్షతికమును, గుడ ర్పిని, భర్మసాధని యను కక్షతికలను తెప్పింపబడినది. ఆది పూడి వెంకటరంగారావు, కార్యదర్శి.

ఉత్తర సర్కారుల దిక్కుబాదు మహాసభ:—ఈ సభ యీనెల 18, 19 తేదీలకు కాకినాడ “వైదా వెంకటకులతతి

టవుకహా” లో న్యాయమూర్తి సదాశివ అశ్వత్థగారి యాధికర్యము క్రింద సమాజీమై జయప్రదముగా జరిగినది. సభాధవసము ప్రతినిధులతోను, ప్రేక్షకులతోను క్రిక్కిరిసి యుండెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన పెద్దిభట్ల నుబ్బయ్య రాయుడుగారు గంభీరమైన స్వాగతోపహ్వాస మొసంగిరి. అధ్యక్షులు గొప్ప వక్తలు కాకపోయినను వక్తయగా నువక్త్య సిందిరి. తరువాత ప్రోకీకార, వారిలాల శివాచధాని, టి. రామచంద్రరావుగార్లు దిక్కుబాదు మర విషయముల గూర్చి సరసముగ నువక్త్యసిందిరి. పితాపురములో సుపాధ్యాయులుగా నున్న జనమంచి సీతారామస్వామిగారు తాము ఆపివెసం టిమ్ముకు గూర్చి చేసిన వద్యరక్తియులను మనోహరముగ చది విరి. వందన సమర్పణము దివాన్బహద్దరు డి. శేషగిరిరావు. పంతులుగారు చేయగా, కరతాకర్షణలతో సభ ముగిసినది. ఆహ్వాన సంఘమువారు కావలసిన యే గ్నాటు లన్నియు “నీ లోటులేకంద చేసినందులకు ప్రశంసనీయులై యున్నారు— ఒక విలేఖరుడు.

పురజన సంఘము:—వైదాపురగ్రామమున ఇదివరకు లక్ష్మీ విలాససంఘము, గోల్లె సంఘము, శంకర సేవాసమా జము, అను పేర మూడు గ్రంథభాంధారములు స్థాపింకబడి కొంతకాలము క్రమముగ పనిచేసినవి. కారణాంతరముల చేత ఆసంఘము లన్నియు ఆపివేయబడి ఒకటి రెండు సంవత్సర ములయినది. ఆంధ్రప్రదేశ్మన గల ముర్ధినిసేతుల శట్టణములలో నొకటియై, శ్రీకర్మ వాయప్రభువులకు రాజధానియై విలసిల్లిన చక్ర ప్రసిద్ధిమగు వైదాపురగ్రామమున పురజనోదయోగ ముగ నొక్క సంఘముయొక లేక పోవుట మిక్కిలి విచారకర మని యొశించి, మా గ్రామమునందలి కొందరు యువకులు కడచిన విజయద శిమి నాడు ఒక బహిరంగ మైవ పురజనల గభకు మా గ్రామ క బేరీలో ఆహ్వానించి వై సమాజములవారి సందర్శిని ఏకీభవించజేసి “పురజనసంఘ ము”ను కేర ఒక సంఘమును స్థాపించిరి. న్యాయవాది చావలి లక్ష్మీనారాయణరావుపంతులుగారు అగ్రాసాధికర్యవెన్ను కొనబడిరి. నిగో! సుబ్బారావు నిట్టల వెంకట చలవతిగార్లు సమష్టికార్యదర్శియగును, వక్సవాడు రాజు జగదీశ్వరగారు కోకాధికారులుగను బత్తుల భాకన్నారాయణ తామ్మూరి కల్లయ్య ముత్తనబుల్లి టిగ్రాజు జయంతి వెంకటరమణయ్య కంధంపాటి వెంకటరమణయ్య చల్లా నుబ్బయ్యగారు కకారి సో రాజుగార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను వియమింప బడిరి. పురజనలకు రాజకీయ సాంఘిక కృతహారిక ముక్త్య భావ కృతహారములయం దభిరుచిని కలుగజేయుట సామ రుల విద్యాభివృద్ధి కన్న విధములపాటుపడుట ప్రజలలోమక్త్య భావ వ్యాపించుటకు తగిలిరిని కృష్ణ నొకప్పుట మున్నగు పురజనాధ్యక్షములయిన కార్యములన్నియును నెరవేర్చుట యీ సంఘముయొక్క యుద్దేశము.

మెస్సరీజివార్షికోత్సవము ఈనెల 18-వ తేదీని మెస్సరీస్టు ప్రాధేసరు మొగ సాటి వేలుగోపాలమూర్తి రాజుగారి రెండవ మెస్సరీజి వార్షి కోత్సవము జరిగెను. మెస్సరీ జనసంఘమువారు నిన్ను గుంటూరు పురమునందు సభచేసి వారి ఘనకార్యములను తెలియ చేయుచు తమ కృజకను తెలిపిరి.

II ఈనెల 18 వ తేదీని ప్రాధేసరు మొగసాటి వేలు గోపాలమూర్తి రాజు మెస్సరీస్టుగారి ద్వితీయ మెస్సరీజి వార్షి కోత్సవము ఏలూ కపురముం జయప్రదముగా జరిగింపబడినది. ప్రాధేసరుగారు విశాల జీవులై మనశోమనకు సహాయము చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. వీరు కయసునందు మిక్కిలి చిన్న వారైనను వీరు చేయు కమలుల నూడ విశ్వావిశ్రుడై యిటు జన్మించినట్లుగ దోచుచున్నది.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an “excessive accumulation of the blood in the diseased part,” the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential “Natural”—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batalem (India).

DR. BIER'S ERECTRUSS

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Imperial Naval Defence. Dominions' Responsibilities. Lord Jellicoe's Report.

LONDON, October 17.

The Wellington correspondent of the Times says that Lord Jellicoe's report has been placed on the table of the House of Representatives. The report says that the ideal of a single Navy is unattainable. Experience has abundantly shown that responsibilities with regard to naval defence are more cheerfully recognised and shouldered if the ships provided are seen by the people who pay for them and manned by their own kith and kin. The general principle of proposals is that New Zealand should cooperate in the naval defence of the Empire and assist Great Britain financially by paying for manning and maintaining a certain proportion of the Far Eastern Fleet and all vessels required for the harbour defence of New Zealand, also by providing such portions of the personnel as is practicable. Ships thus maintained would be in all essentials a portion of the Navy under the suggested title of "the New Zealand Division of the Royal Navy". Waters from the Indian Ocean to Canada are one and all parts of the Empire situated in them are equally interested in the security of sea communications. Therefore, the defence of these ought to be entrusted to one fleet composed of units from these countries, and directed by a high Flag Officer stationed at Singapore. Great Britain should contribute seventy-five per cent., of the maintenance of this fleet. New Zealand five per cent. of the maintenance of this fleet. New Zealand's ships should comprise three light cruisers, six submarines and one submarine parent ship. The annual cost of maintenance and depreciation is estimated at £925,000.

Lord Allenby's New Appointment.

LONDON, October 17.

Lord Allenby has been appointed High Commissioner for Egypt and the Sudan in place of Sir Reginald Wingate.

Campaign Against Profiteering. Food Ministry's Action.

LONDON, October 17.

Mr. McCurdy in a speech in London, said:—Sixteen hundred profiteering tribunals were already at work. Since the Profiteering Act was passed, the Food Ministry had instituted 1,350 prosecutions and had obtained 1,320 convictions. Fines totalled £7,000.

Racing in England.

The Middle Park Plate Result.

LONDON, October 17.

The following is the result of the race for the Middle Park Plate:—

TETRA-TEMA	... 1
SOUTHERN	... 2
LIGHT HEARTED	... 3

Five horses ran. The race was won by six lengths, a head between the second and third.

The betting at the start was 4 to 1 on Tetra-tema, 100 to 7 against Southern, 20 to 1 against Light Hearted.

British Coal Trade

Coalowners' Demand.

LONDON, October 18.

The Secretary of the South Wales Coalowners' Association has telegraphed to Sir Auckland Geddes that unless export licenses are withdrawn some collieries must close. A number of pits have already stopped.

Obituary.

General Sir James Wolfe-Murray.

LONDON, October 18.

The death is announced of General Sir James Wolfe-Murray.

Indians Outside India.

A Protection Association.

LONDON, October 16.

The Indian Overseas Association has been formed with the object of maintaining the rights and privileges, and for the protection of the interests of Indians residing outside India.

Lord Carmichael presided at the inaugural meeting today, which was also attended by Capt. the Hon. W. G. A. Ormby-Gore, Sir William Wedgwood, Sir Krishna Gupta, Sir Mancherjee Bhownagree, Messrs. Sastri, Chintamani, and Ramachandra Rao, H. H. the Aga Khan was elected Chairman of the Executive Committee, Sir Mancherjee, Bhownagree, Deputy Chairman and Mr. H. S. Polak, Hon. Secretary.

Iron Founders Dispute.

Employers' Agreement Rejected.

LONDON, October 17.

The ballot of iron founders rejected the agreement negotiated with the employers. The result is a serious blow to the Engineering Trades, which depend on castings from foundries and will lead to further serious unemployment.

Surgeon-General Sir Havelock Charles.

LONDON, October 17.

Surgeon-General Sir Havelock Charles, is proceeding to India next week, for tour in connection with his work as adviser to Montagu on Medical Affairs.

Arabian Chiefs Returning to London.

LONDON, October 17.

Arabian Chiefs headed by the son of Ibn Saud, who is visiting England on special mission to the king, have returned to London from Scotland. India Office is looking after their welfare.

Persian Shah Honoured.

LONDON, October 17.

The Corporation of London has agreed to present the Shah with an address of welcome in gold box and to invite him to luncheon at Guildhall. The mover of the resolution emphasised that Anglo-Persian Agreement was likely to have far reaching effects, and said the Shah would be received as a valued friend. Shah proposes to tour through the principal cities of Britain.

Successor of Sir G. Kinn Patrick.

LONDON, October 17.

Mr. Montagu has approved the appointment of Lt-General Sir C. W. Jacob as the chief of staff in India, in succession to Sir G. Kinn Patrick.

Arab Delegations in England.

LONDON, October 17.

Two Arab delegations are at present in England to pay homage to the King. The first delegation is headed by Sheikh Feisal, son of Ibn Saud, the Ruler of Central Arabia and the second delegation is headed by the heir of Sheikh of Kuwait.

Russia

The Russian Situation.

Fall of Petrograd Unconfirmed.

LONDON, October 18.

The reports of the fall of Kronstadt and Petrograd have not been confirmed in London. The bombardment of Krasnaja Gorka was probably the cause of the Helsinki reports of the former, while the capture of Gatchina, Krasnoeselo, and Krasnaja Gorka leave General Yudenitch's road to the capital no longer barred by fortresses.

Letts Beating the Germans.

Meanwhile the Letts are turning the tables on the Germans at Riga. They captured, after a fierce battle, Dunamunde and Balderon, taking many prisoners and much booty. Allied cruisers took part in the operations. The Germans continue to bombard Riga. A telegram from Helsingfors says the Diet has formally refused to entertain the Bolshevik peace offer.

Kronstadt Hoists the White Flag.

A Finnish Report.

London, October 18.

The latest telegram from Helsingfors says the Finnish General Staff reports that Kronstadt hoisted the white flag this evening and a deputation of Petrograd workers met General Quiditch and asked him not to bombard Petrograd. They promised to help against the Bolsheviks.

Cossack Successes.

Abortive Bolshevik Offensive.

LONDON, October 18.

A War Office "communiqué" says:—A Bolshevik offensive on a large scale against Tsaritsyn began on the 11th instant, but failed after two days, with severe losses. The Cossacks westward, of Tsaritsyn, crossed the Don on a wide front, taking 1,200 prisoners, while farther westward the Cossacks occupied a line of the river Khoper from its junction with the Don to Tishanskaya. They captured Kalach and Fylovsk, taking 2,000 prisoners. One entire Red Regiment was destroyed.

General Yudentitch at Petrograd.

LONDON, October 18.

STOCKHOLM:—A telegram from an usually reliable source, but hitherto unconfirmed, states that General Yudentitch's cavalry has reached Petrograd.

News in Paris.

LONDON, October 18.

PARIS:—The Council has received messages saying that General Yudentitch is expected to take Petrograd in two days.

Situation Reviewed.

SIMLA, October 22.

The following telegram dated the 16th instant, has been received by the Associated Press:—

NORTH RUSSIA:—Russian anti-Bolshevik forces have taken Kalovandan in the Onega Valley and also the village and station of Plesetskaya on the Volchga Railway.

WEST RUSSIA:—The North-West Army and the Estonians are continuing their advance towards Petrograd, the line reached being from Kernoy on the coast, Blisventina on the Catinia Railway, and Mibinskaya and Mibinskaya east of Luga to Plyussa.

SOUTH RUSSIA:—The Volunteers are continuing their advance towards Velts, and have reached the line of the Khoper river from its junction with the Don to Tishanskaya. The report of the Bolshevik capture of Kiev is not confirmed.

EAST RUSSIA:—Admiral Koltchak's forces have reached the junction of the Tabor and Tavda rivers south-west of Tobolsk. The Bolsheviks are still fighting east of Valcotorovsk, which they seem loathe to evacuate. The "morale" of the Red Army is reported to be bad. They are now short of warm clothing, ammunition and artillery.

Afghanistan & The Soviet.

LONDON, October 17.

MOSCOW:—Wireless message states that Tchitcherin and Lenin received the Afghan Embassy. Tchitcherin said that the Soviet Government attached special importance to the friendship with Afghanistan, in view of its military strength.

France

League of Nations

French Representative on the Council.

LONDON, October 16.

PARIS:—The Havas Agency states:—M. Leon Bourgeois, who took the principal part for France in drawing up the Covenant of the League of Nations, had been formally appointed French representative on the Council of the League.

French Lottery Loan.

LONDON, October 18.

PARIS:—Details of Lefevre's proposed Lottery Loan of £4,400 millions are issued to the French Chamber. No interest will be paid, but a premium bond of £50,000 will be drawn daily for two years, to which will be added a weekly premium bond, varying from £20,000 to £200.

France's War Marterial.

LONDON, October 16.

PARIS:—The Havas Agency states:—In the French Chamber yesterday, it was said that France now had an immense amount of war material worth £600 millions, representing the possibility of carrying on intensive warfare for eight months.

America

Mr. Lodge's Amendment Lost.

LONDON, October 17.

WASHINGTON:—The Senate, by 55 votes to 35, defeated Mr. Lodge's amendment to the Peace Treaty proposing the handing over of the rights exercised by Germany in Kiaschau and Shantung to China, instead of Japan.

The Peace Treaty.

America and the Shantung Provision.

LONDON, October 16.

WASHINGTON:—The Senate continued the debate on the Shantung provision of the Peace Treaty. The majority of the speakers expressed determination to vote against it, but the vote was postponed owing to a good number desiring to speak.

President Wilson's Condition.

LONDON, October 17.

WASHINGTON:—Prostatic inflammation is retarding President Wilson's recovery. It is described as a minor swelling, but a specialist is making an examination to decide whether to operate.

President Wilson Better.

LONDON, October 18.

WASHINGTON:—President Wilson's condition has definitely improved and an operation will be unnecessary.

Australia

Flight To Australia, World's Greatest Aerial Adventure. Four Competitors Enter.

London, October 16.

In spite of the enormous difficulties of the flight to Australia, four machines have entered for the Australian Government's prize for a flight from Britain to Australia in thirty days. The competition is under the control of the Royal Aero Club. The competitors are Capt. Mathews, who is announced to start on the 20th instant, flying on a Sopwith similar to Hawker's trans-Atlantic bus; Capt. Howell on a Martinique, with a speed of 100 miles per hour; Lieut. Douglas on an Alliance machine, which is claimed to be capable of a flight of 3000 miles, with a powerful wireless installation; the fourth and largest is the Blackburn Aeroplane, with wireless, under the navigation of Captain Wilkins, with whom are two pilots and one Engineer. Capt. Wilkins is the well-known polar explorer and was second in command of the Stefansson Expedition. The Australian Government is despatching a wireless steamer to patrol the ocean between Umer and Port Darwin, with the view of picking up the aviator's wireless messages. These British aviators are embarking on the world's greatest aerial adventure and their progress will be watched breathlessly by both hemispheres, owing to the very rigorous nature of the test of physical and mechanical endurance, especially between India and Australia, as the flight from Java onwards of 6,750 miles is alone comparable in severity to the trans-Atlantic flight. The British and Commonwealth Governments have done their utmost to lessen the risk, arrange stopping places, supplies and fuel and survey the route. Although the competitors have been warned that the route is largely not ready, they have decided on an immediate attempt, gallantly accepting the risks of flights over a route, involving the regions of rugged volcanic islands, and the jungle swamps of Burma, the Malay Peninsula, and the Dutch East Indies. The Air Ministry has advised competitors to convert their aeroplanes into seaplanes at Calcutta.

గారిచే రచింప బడిన వాటి పేరులను; వల విశేష వ్యాప్తి గలవి
 సదయము నడిచి, పేంకట కృష్ణ గావు గాని మాత్ర భాషామాస
 మను ప్రశ.సింపి తమ యుక్త శాస్త్రమును చూపించిరి.

జూబులు

గంగవరం ఛానల్ - రయితుల యిబ్బంది.

అయ్యో, రామచంద్రపురం తాలూకా గంగవరం గ్రామమునకు సంబంధించిన ఛానల్ పై గంగవరం ఛానల్ కలన పాగు బడి అయ్యే భూమిలయొక్క రయితులు తమనున్న యిబ్బంది ఉద్యోగస్థులపై యింతకంటే పెక్కు నలవలేదు. 2 సంవత్సరములు ఈ భూమిలకు ఒక కంటకాలవ సర్వేవాడ భూమిలకు మతీయక పంటకాలవ పోవునటుల ఒక సాచీట్టు బడినది. అప్పటినుండిను నీరు మాధూమలకు సరిగ్గా రాకపోవుటచే అనేక అగ్రికల్చరల్, ట్రేడింగ్ మాను, రయితులు యోగ్యముగాను కృషిగాను గ్రామసంఘమునుండను గోదావరి జిల్లా సంఘమునుండను పంపించుకొనడ మయినది. కాని, రయితులు తమ మొలనినవారు లేక ఆదరింపునను ఎక్కువ వచ్చుకాదు అనేక జేవులకు (మొట్టమొదట) రూ. 1000 వరకు తంటా కావడమందు మాధూమలకు సప్లయ అయ్యేనీరు 1.7 అడుగులకు ఉండవలెను. అలాగు నీటి అధికారము ఉంచకపోవుటచే 2 మాసముల క్రిందకును ఎక్కువగాను ఎంచినది విక్రయము మకామునకు దున్ను వస్తును మీను రయితులను శ్రమించుగా కల్గి, అగ్రికల్చరల్ మాకు కరుణమందు నీటి సప్లయ కాకపోవుటను గురించి విన్నవించుకొనగా ఆయన రూ. 1000 వరకు మాకు ఉండవలసి 1.7 అడుగు నీరు పంట కావడమందు ఉంచుమని చెప్పబడినది కాని క్రితజరుగుట లేదు. ఎందరైనప్పటికీ మాధూమలకు నీరుండదు. అప్పుడు మాకుండవలసిన నీరు మాకున్నట్లయితే మాకు కంప్లయింపలేదు. మధ్యన రయితులు జిల్లా ఉద్యోగస్థులవారితో వార్డు రూ. 1000 వరకు వ్యతిరేకముగాని కోరికలు సఫలములేదు నట్లు చూచుట దొరతనమువారి కర్తవ్యము. ఈ ఛానల్ విషయము ఒక్క గంగవరం గ్రామమునకే కాక మతీయముల గ్రామములకు సంబంధము కలిగియున్నది. ఆ గ్రామ రయితులు సమర్థము కాకపోవుటచే పిటిషన్ వారై యందుకు తటస్థులైనది. కావున దొరతనము వారు మెంటు నీరు నీటి సప్లయ సరిగా జరగకుండునట్లు చేయుచున్నాము మతీయముల గ్రామమునకు చుట్టుచున్న మధ్య కాలువలను గలగుచున్న సప్లయ తీసివేసి గోరుచున్నాము.

ఒక రయితు.

ప్రాచ్య కథనము వండిత మహానెడ

అయ్యో, ఈ నెల 14 తేదీ యాంధ్రపత్రికయందు "వంశాను గుర్తురావు" గాన ప్రకటన గురించి వ్యాసము కోరికదాని ప్రాసించునాడు. "పురా" సభవారు నాకును, అహోబలకృష్ణ, "బుద్ధిమంతులు" బంపించునాడు. నాకుంటి సాధారణములే బంపించు ఇంకను వెక్కిరింపు ప్రయత్నములే యాంధ్రపత్రికయన కావ్యములు కచ్చియించునని తలంతును. మరియూ మరొకముగా నాంధ్రులకు "అల్లాడి మహాశక్తకృష్ణ" గాన, "కట్టయిది రామలింగారెడ్డి" గానకు సంఘమున సభ్యులుగానే యున్నాడు. వీరు చాలరయి ప్రత్యక్షముగానే కొందరకు సభ్యులుగా జేప్పవలసి యందున నయి, 2 కోట్ల యేబదియే లాంఛనులకు ప్రత్యక్షసభ్యత్వముండకుండుట వ్యాధి వ్యతిరేకమనియు, గుర్తురావుగారి వలె కవిత్వము వ్రాయలేదు. కాని, విషయముతోనే వ్రాసితిని. కొందరు కథకులు గానుండ సర్వులను నూరించితిని. నా నూచన నేననబడి, యీ క్రిందివారికి వ్రాసితిమని "పురా" నుండి జవాబువచ్చినది మానవల్లి రామకృష్ణకవి యం. పి. రావులవాడర్. క. రామానుజాచార్యులు యం. పి. వి. యల్ రావులవాడర్. గిడుగు రామమూర్తి వంతులు వి. పి. గారలు. నాకుంటి సాధారణముల కొన్ని కారణములచే పోవుటకు వీలులేకుండను గుర్తురావుగారు వట్టి కోట్లలతో "నడదు" తెనుగు భావములను కోవిదులకు, "ఉద్రాచరిన" కవిగానకు, సంస్కృతాంధ్రాంక్ష, సంగీత పండితులకు, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య ఎమ్. పి. గారును విఖ్యాత చారిత్రికులగు విలువూరి వీరభద్రరావుగారు, పునా కేసయ్యదేవ నాంధ్రులకు విఖ్యాతి కలుగునని తలంతును. మహారాష్ట్రమున ఆంధ్రులును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము రాకపూర్వము అహోబల భూమి కరికోసమునే గాక, కలవరమునూడ, జేసికోసు చుండు నిదర్శనములు కలవు. "నిదర్శన" దను గొక మహారాష్ట్రీకు, తెనుగుభాషలో "ఆంధ్ర రాజవారము" కి ఆకావ్యముల గ్రంథమున జేప్పించునాడు. గ్రంథ పీఠికలో తాను మహారాష్ట్రీదనము ఆంధ్రభాష మాధుర్యము తనను తెనుగుభాషలో కవిత్వముం జేప్ప బుగోలివేసియు వ్రాసియున్నాడు. గ్రంథము పీఠికాపురమున నుండుటజేసి వర్ణములను వ్రాయలేదనినది. మరియూ "అకరంకరీల"ని యిప్పటికి 40, 50 సంవత్సరముల క్రితము ఆంధ్రులు తమ వీధి బడులయందు చెప్పెడి యొక్కములు, మహారాష్ట్రీ భాషలోనే, గోదావరి నుండలమునం దకరన్న కరీలను ప్రతి కర్రలలోను జేప్పెడి

నిదర్శనములు కలవు. అనేక పాత తాటాకుల పుస్తకములలో, అకరన్న కరీలు కానివింతు చున్నవి. మరియూ గోదావరి నుండలమున పూర్వకాలమున, తరగ్గ కాస్త్రమున విఖ్యాత పండితులగు "ఎడవిల్లి శ్రీరామ కాస్తులివారు" రెండవ భాగీరాథ కాలమున పునాకే "అమృతరాజు విజయ" మను మహాకావ్యమును వ్రాసి, భాగీరాథుడే గౌరవ బహుమానముల నంది. ఎడవిల్లి వారింట గ్రంథముల కాడగా పీఠికలోని కొన్ని స్తోత్రములు మాత్రము నాకు లభించియున్నవి. మరియూ పోషిన కాలమున నాంధ్రీజీవముండి పండితులు పామరలకుడ పునాసాంతమున కేగి గౌరవింపబడిన నిదర్శనములు కలవు. నేటికి "మంధే" (సంకరాములకు వేదవేత్తలు 'మరాఠా' జీవన గౌరవించబడుచున్నారు. మన మింకను మహారాష్ట్రీంధ్రీజీవ సుధియందు కోసనంజేసిన యెడల మహారాష్ట్రీంధ్రీ భాషానియమునకు, ఆంధ్రీయు, మహారాష్ట్రీ భాషానియమునకు పరిశ్రమంజేసిన విషయ తెలియును. ఈ నడుమను, "వాదా" పోషించునంజి నాకు వచ్చిన వర్తమానములట్టి "మరాఠా" జీవన నాంధ్రీ గ్రంథములు వెక్కిరింపలే తెలియుచున్నది. లొందరవాటు లేని కోధులే కావలసి యుండురు. మహారాష్ట్రీలు, మనలను మరతులకు పారరాటు. ఆంధ్రీజీవులకు నువ్వులే వ్యాసముల జదివించుచున్నాడు. ఇంతియకాక, "శ్రీకాళేశ" నివాసులకు మరియొక యాంధ్రీనిజే కలిగి విషయక వ్యాసముగాడ చదువబడుచున్నది. మన కింతకంటే విశేష మేమున్నది. ఆంధ్రీజీవము నందలి తామ్రకాసములు కావలెనని "పురా" వారు వ్రాసి. కాన కాసములున్న వారు తీసికొని పోగోరుచున్నాను.

(బుడత) పె:డ్యాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం.

గుంటూరునుండల కర్షక, వర్తక, కార్మిక, మహాసభ.

1919 సం: అక్టోబరు 28 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు వీరాలలో సమావేశము.

అధ్యక్షురాలి ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుగూడి అన్ని సంఘములను సర్కారును కలసి జీవనమున దలముకొనిన ఔమ నివారణకు జేయుక నీయవలసియుండ దుర్బలుడగు గుంటూరు జిల్లా వ్యవసాయకులే ఔమనివారణకు సాధ్యముగా గొనుటయూ, భావ్యమునమాత్రము కంట్రోలు చేయుటయూ, కమండియరీయ్యము, భావ్యము, మధ్యభర వ్యవ్యయమునకులయు, రయితులయొక్క భావ్యపుకొట్టు మద్రజేయుటయు దీనినయధికారుల దుండగములను, కమిటీలు, చలనన వర్ధితి, వారి విధి, సర్కారువాసిని, ప్రజాప్రతినిధులకును, నిజించుకొనిన కంట్రోలు డెల్టానిజేడికను, అవసరమగుచో, ఆయావిధికారులకర్షకు రాజవారములు, బీదజనులకర్షకులు, ఔమనివారణనిమిత్తమిధి, వర్తకులకు గలిగిన కష్టములు, కొంతమంది యుద్యోగులచే బీదజనులకు సంధించిన అనారోగ్యములు, నివారించవలసిన సూత్రములు, చచ్చించి తీర్మానము చేయవలసియున్నది కావున అన్ని ప్రజేకులనుండియు వివిధ వర్తకులు, కర్షకసాయకులు, మరీయు, విచ్చేయగోరుచున్నాము.

ఈ సభకు గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు, ప్రజాప్రతినిధులు, మున్నగువారు ఆహ్వానింపబడిరి.

రావుల లోకనాథం (పేరాల) చెరువుపల్లి మంజయ్య (కోమలి) మాచిరాజు మంజులప్పయ్య (పిట్టలవారి పాలెం) కోస మేంకటరాజుకర్ష (పెదచెలువూరు) హిమాంబేరు సామేజు (రాంభట్లవారిపాలెం) మాచిరాజు రామమూర్తి (చండవోలు) అంచె కేశవయ్యచాడరి (తూమని) కోలు జయరామరెడ్డి (పీచుకుర్తి) అంకిరెడ్డి అంజనేయులు (పేరలి.)

ఆంధ్ర శ్రమము
భోజనశాల - ఉపాహారగృహము.

321 తంబుసెట్టిపేటి, బార్డిచాను చెన్నపట్టణము

ఆంధ్రులకు అనుకూలమగు
భోజనము
వంటచేయువ్రాహ్మణులు ఆంధ్రులు
ఫలహారము లన్నియును
ప్రకటనము
నేతితోనే చేయబడును.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications. Apply to: The Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.

1761] టంసూర్ పట్టుకోట్టు

దీనివెల 1-కి 7-0-0 రూలు మాత్రమే.
(ప్రకటనమునందలి మానవకోటికి వస్త్రాధరణములే నుండును అందమని అనేక ధన ఘనములను అలంకారముగా వివిధ ఉడుపులను ధరించుటలో వింతలేదు. ఇకప్పుడు మేము శ్రాత్రు గారట్టిచియుండు (టంసూర్) అన పట్టునూతో కోట్లను తయారు చేయుచున్నాము. దీనివెల రూ. 7-0-0 అ. కాలికట్టు చెక్కకోటు 1-కి రూ. 5-0-0 1708 సెంబరుమట్టు పీను 1-కి 19-4-0 రెండవరకం మట్టు పీను 1-కి 14-4-0 వ్యాపారులకు కమిషనుమీద ముపబడును. చిరునామ: కొల్నాటు పట్టుజవిళి వ్యాపారులు, 272 మింటుస్ట్రీటు, మింటులింగు పోస్టు, మద్రాసు.

వాలంటీరు సిగరెట్లను
మాత్రమే వాడుడు.

జవాబలో యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటే మిక్కిలి మేలైనవి. 6000 సిగరెట్లు (వది, పదిగా పొట్టుమును కట్టబడి యుండు) నిండుపెట్టె 1-కి వెల రు 75. 8000 సిగరెట్లు (అడమాదిరి పొట్టుమును కట్టబడి యుండు) సగముపెట్టె 1-కి వెల రు 87-8-0. పెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారస్తులకు కమిషన్ ధారా కముగా నీయబడును. యేజంట్లు కావలెను. కమిషన్, మంచి చీక మీయబడును. (1880) పి. ఆర్. కిట్టి అంశుకో, తంజావూరు.

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
The SUPERIOR WATCH Co,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screws from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Bataia (India). (669)

కులబ్రాహ్మణుడు.

[వంగూరి సుబ్బారావుగారు]

యంకొక్క చరమి. నేనపట్టుదలతో నీ న్యాయములు వ్రాయుచున్నానని మా మిత్రులు నమ్ముచున్న వరికె. అది నత్యంతము కాదు. నేన నత్యంతము నమ్ముచున్నాను గనుక నట్లు వ్రాసితిని. అందు నే నెక్కడనీ చెదిరిపోలేదు. నిందితలేదు. చదువగులే సాక్షులు! నన్నయ నియోగియని నారాయణ రావుగారు వ్రాసినా నొకరు మనలో నైకవత్సవము చెడు నట్టివాడమేలను బ్రాసెరి. చరిత్రకొలుపు— సత్యముకొలుపు వ్రాసిన విషయములు చప్పింపవచ్చును. సత్య మెటుగ వచ్చు నుగాని యొక మత్యమేల చెడవలెనని నేను వ్రాసితిని. ఇదియు దోషమైన క్రి శత్యముగాను కాత్రిగాను కలిసి నన్ను చున్ని చెడదు గాక!

ప్రతి కులముల మా మిత్రులు “కులబ్రాహ్మణ” శబ్ద విచారణమునందు గల చారబ్రాహ్మణుడున్నాడు. అది చారు తెలిసి వ్రాయుచున్నానో తెలియక వ్రాయుచున్నానో నాకు తెలియదు. కావున వారి నిందాగర్భిత వాక్యముల విస్మరించి వారి “గుమ్మడికాయ దొంగలు” “కెంకాయ పిచ్చిబండలు” వారి కడ నీ యందుకొనమని ప్రస్తుతము నేను “కులబ్రాహ్మణ” శబ్ద విచారణమునకు దిగుచున్నాను. ప్రమాదము ప్రయతన నై ఘంటికాధమును జూపి విడిచెదను.

1. కులబ్రాహ్మణుడెగా “జాతి రత్నాది” శబ్దములనై శ్రేష్ఠవాచకమై సర్వముల ప్రమాణములు కావచ్చునని నాయభిప్రాయము. కాని ప్రతిపక్షులగు మామిత్రులు “కులబ్రాహ్మణ” సమాసమునకు “జాతిరత్న” గమాసమునకు భేదమున్నదని వారి యభిప్రాయము. చదువరులు శ్రద్ధగా గమనింపురుగాక! “కులబ్రాహ్మణ” శబ్దము “కులశ్రీ” శబ్దము నంటినది మామిత్రు లంగీకరించెద రనుకొందురు. “కులశ్రీ” శబ్దమునకు లింగాభిప్రాయములో నర్థమిట్లున్నది.

లింగాభిప్రాయమునందలి వివరణము:— “అథ కులశ్రీ కులపాలి కా కులస ఆత్మవిచారణ రక్షితా శ్రీ కులశ్రీ. 2. చ్యుత తేనకులముచేత రక్షితమైనది.” 803 పుట. వాచిశ్య వాచిపతి.

(2) కులశ్రీశబ్దమున “కులబ్రాహ్మణ” శబ్దమున శ్రేష్ఠవాచకమై యుండునని నాయభిప్రాయము.

“మహాకులకులీసార్య నర్థ్యగర్జన సాధన మహాకులే జాతో మహాకులః. మహాకులమందుఁ బుట్టినవాడు. పా. మహాకులః. కులసార్యవర్ణం కులీ. మందికులమందుఁ బుట్టిన వాడ.” 488 పుట. లింగాభిప్రాయము. వాచిశ్యవాచి.

మహారాజునని చెప్పుకొనినవాడు సామాన్యమైన రాజుగానని చెప్పుటకుం జెప్పినట్లే. మందివాడనిచెప్పుట చెడ్డ వాడు కాడని చెప్పుటకుం చెప్పినట్లే. సర్వముల ప్రమాణముల దనదుష్టులమునకుం తెలిసినవాడు కాడని చెప్పుటకుంజెప్పినట్లే. కులబ్రాహ్మణుడన మందికులమునందుఁ బుట్టిన బ్రాహ్మణుడనని చెప్పుకొనుటకే నన్నయ వ్రాసెను. తనది హీన కులము కాదనుటకే చెప్పుకొని యుండవచ్చును. ఆహ! అందు ల కే చెక్కు కొనెను. తప్పాకీ కావున మా మిత్రుల సంజేవాదులు కీరింపాకీ లేక “కులబ్రాహ్మణ” శబ్దమునకు (1) “కులశ్రీ” (2) “కులరత్నము” (3) “పురోహితుడు” ఇత్యాద్యర్థములున్నవి చూడెదరా? ఒక్క ప్రయోగము గనుజుచెదరా? నన్నయ నీసవత్సమునందలి స్వగుణవర్ణన మెందులకో చప్పించుటకు వాచుచాలను.

శబ్దరత్నాకరమునందుఁ జూడెను.
“కులము = కులము, తెగ, ఇల్లు, తోడు, కీరము, చే నుపాట్లు” అనియర్థము జున్నది.

“కులసంభవం = మందికులమునందుఁ బుట్టినవాడు” అని యర్థమున్నది. ఇచ్చట వలెనే “కులబ్రాహ్మణ” శబ్దమునందు శ్రేష్ఠవాచకమేల కారాదు? ఇంకొకవిశేషము: “కులపర్యవేష = ప్రధానవర్ణము. (ఇది 7. “మహేం గ్రామిణులయస్సవ్యాఖ్యక్రిమాక్ గంధమాదనః, వింశత్య పాతీయాత్రిక్య సప్తై తేకులపర్యవేషః” త్రికాండశేషము.)

ఇచ్చట కులశబ్దము “ప్రధాన” శబ్దవర్ణమునకు మని ప్రాంతికాభిప్రాయము. అందువలన నది “కుల” శబ్దము నన్న శ్రేష్ఠవాచకముగా నైన వాడియుండవలెను. లేదా “ప్రధాన బ్రాహ్మణుడు” అనగా మంత్రియని యైన వాడియుండవలెనని చట్టబలమే నాకున్నచో వాడింప నీతికలుగుచున్నది. ఇదిగాక “నియోగి” శబ్దమున కర్థమేమి? ప్రధానామాత్య సుదిన

శబ్దములకేమి యర్థమున్నది? బ్రాహ్మణుడు ప్రధానంజై నవ్వడు “నియోగి” యనుటయేమి? ఈ విచారణ యట్టి వ్యాసముల వలనఁ జేలదు.

ఒక్క చిన్న విషయము చెప్పెదను. నన్నయ రాజ సత్యముని పురోహితుడనియు, నానాటికి నియోగియై యిద భేదములు లేవనియుఁ గదా మా మిత్రుల వాదము. అట్లయిన పోలూరోహితుడుమాడ దశవిధ మంత్రిలలోనొకడు. పురోహితుడు మాడ 72 నియోగులలో నొకడు. పురోహితుడన మన యిప్పటి పురోహితుడు కాడు! చూడఁడు మాంస వింశతిలో “గురు, మహాప్రధాన, సామంత్, నేనాకతి, వ్యాసపాల, కావసంక, ఘటికా నిర్ధారక, గణక, శేఖర, పారా జీవ, పురోహిత, జ్యోతిషక, కార్యజ విద్వాంసక, శేషత్యాగక X” రి అత్యాం ఇంద్రులలోహితుడు నియోగులలోనొకడు! కులగురువు నియోగులలో నొకడు! శుక్రసీతీసారము ప్రకారము పురోహితుడు దశవిధ ప్రధానులలో నొకడు! పోనిం దివియ న్నియు విడిచి నన్నయ పారాజీవుడందమా? పారాజీవుడును నియోగియే! కావున నన్నయ యెన్నివిధములఁ జూచినను నియోగి యగుచున్నాడేమి పాపము! కాని నియోగి శబ్దము ప్రధానంజైఁ మంత్రియైన బ్రాహ్మణునియందు యాధిపత్యము మంత్రో నీ విషయము విడిచి మఱియొక్కటి చూచెదను. ఆంధ్రజేతమునందు తర్ర సర్పాదులలో నే హెచ్చుగా “బ్రాహ్మణులు” కరణములు గానన్నాడు. కాని నెల్లూఁ ప్రాంతములలో కూడము మొదలగు వారున్నాడు కాని కరణము లి ప్రాంతముల యందు “కురో కరణము” అని చూచా వ్రాసికొను చున్నాడు. నాయభిప్రాయముచే “కురో కరణీ” శబ్దము నవాలుల కాలములో నన్నినదని యూహించితిని. విచారింపి విమర్శించ లేదు. కాని “కరణ” శబ్దము సంస్కృత భవమనియు, (పు) కరణ శబ్ద! కరణగా నిర్థమును శబ్ద రత్నాకరమున వ్రాసియున్నాడు. “కరణ” శబ్దము సంస్కృత భవమే యైనచో “కురో” అను హిందూస్థానీ పదము దానికిఁ జేర్చుటయెట్లు. కావున నీ “కురో కరణీ” శబ్దముమాడ నన్నయ “కులబ్రాహ్మణ” శబ్దమును నియోగినిగాఁ జేయుచు మనకు వివేచనము కల్పించుచున్నది. లేక “కురో కరణీ” శబ్దము సంస్కృతమా? కావసములలో “కరణ” శబ్దము చిర కాలమునుండి యున్నది.

ఇదిగాక నన్నయదని చెప్పఁబడు చానుండికా విలాస మునం దాదతల నియోగుల చరిత్రము వ్రాయఁబడియున్నది.

అది నన్నయ కృతమైనట్టి రామకవి ‘నియోగి’ కనువు స్థిరీకరింప బలమగుచున్నది. నన్నయ నియోగి కావుననే చానుండికా విలాసమునందు నియోగుల చరిత్రము వ్రాసెనన నీలగు చున్నది.

ఈ వైవాదము నన్నయను నియోగిని జేయుటకుఁ జాలదని నాకే తెలియును. ఉన్నది మాత్రుట నాపరి కాని నన్నయను నియోగిని జేయుటనీవంత యాతురత మాకర్పరిని లేదు. కావున బుద్ధిచుంతులు నిందావాక్యరహితముగఁ జర్చించెదరు గాక!

నో టీసు.

మదరాసు తిరువల్లిక్కేణి ఈశ్వర దాసు లాలావీధి 34-వ నెంబరు ఇంటిలో నివసించుచున్న సానా రంగభావ్యంశ్రేష్ఠి అనే నేను ఇందు మూలకముగా అందజేసి తెలియ జేయడ మేమనగా నేను 1919 సెప్టెంబరు 30-వ తేదిని మా తండ్రిగారి నుండి వీడిపోయినాను. గనుక యింతటి నుండి నేను సానా రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి కుటుంబమునందు అవిభక్త కుటుంబికుడను కాను. 1808 ఎస్. రంగభావ్యంశ్రేష్ఠి.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.

బ్లాక్ బుక్కు రు. 8-4-0	నెట్టూక్కు రు. 210	రు. 8-12-0
స్వాక్ రు. 6-4-0	డిటో 205	2-8-0
వాటర్ మెక్ 6-12-0	డిటో 200	1-12-0

గిరి బ్రదర్సు, వైవనర్సు, ట్రిప్లికే, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాత్రిగారిచే మూలానుసారముగా నులభ్యతైలిన రచింపబడినది. ఇందు నన్నయాదుల భారతమున లేని కథ తెన్నో కలవు.

- 1 వ సంపుటము (అదిగభావర్యములు) రు. 8-0-0
 - 2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0
 - 3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 3-0-0
- పోస్టేజీ కొనవారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రాయల్ నైజా గ్జు కాగితము కాలికోలెండు.

వలయువారు:— మేనేజరు, కలాపతి ప్రస్సన్న, (1885) రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

బంగారు వత్రికములు చంద్రామృత నేత్ర రత్న తైలము బహుమతియ్యబడినవి.

ఈ తైలము H. H. మహారాజా ఆఫ్ మైసూరు H. H. గెయిక్యార్ ఆఫ్ బరోడా గవర్న మెంటుయొక్క కమిషన్ యొక్క బామినర్లు, బడ్డిలు, గొప్పకాత్రిజ్ఞులు, మఱియు పేరుపొందిన గొప్పవారికల్లును పరిశీలించబడి నర్దిష్ట కలుపొందబడినవి. ఈ తైలమును మూలికలతోను, కొర్రవ్యాధికి కగుపాటి ద్రవములతోను, పరిమళము గలిగిన దినుసులతోను, తయారైనది. ఈ తైలమును శరన్నన కుపయోగించిన అధిక ఆత్మర్యమును కలుగజేసి తా నుపయోగించి యితరులకు నమృతము నిచ్చు నటులంటి కరిపూర్ణానందము కలుగజేయును. మఱియును ఆత్మర్యమువలన కలుగు నేత్రకోగములను పోగొట్టి దీనికి మూలాధారముగా నుండునట్టి కొర్రవాళ్ళములను బలపరచి మెదడునకు, మంచిచూప నిచ్చుటయే గాక అతి పిత్త కల్లుల కలుగు చర్మవైకల్యమునాద రాబడు పొట్టురాలునటులంటి చుండును అనేకవిధములైన పరిశ్రమలవలన కలుగు అలసటను పోగొట్టి కొర్రజములను నల్లనికట్టులై కృద్ధిపరచి నేత్రములను ప్రకాశింపజేయును. ఈ తైలము కొన్ని దినములు పయోగములో చచ్చును అయోగింపువానికి మాడ చచ్చుములు లేకనే మాపు నిచ్చు నటులంటి ది యిది ఒకటియే. మంచి నువాసన గలిగియుండును. ధర సీసా 1-కి రూపు 1-0-0. పోట్టు భక్త్యులు ప్రత్యేకము. (621)

చంద్రామృత డిపో, 25 ఆచారప్పక వీధి, P. B. No. 202 మదరాస్.

భాగ్యవంతు లెవరు? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీరరసాయనం	మంచానన లేపము
6 బొమ్మలు 8-4-0	6 బొమ్మలు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణులు బోగొట్టును	కామర నణమును
8 బొమ్మలు 1-12-0	8 బొమ్మలు గల సీసా 0-8-0	సీసా రు. 0-10-0	దర్శి రు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

స్వామింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి విలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
వండిట్, మదరాసు. } 55, ఆచారప్పక వీధి, మదరాసు.

అను గ్రంథమున చదువును. ౪౨ మం, టిపాఖ్యులేను.
రాజశైల్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీవాటవారు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమౌషధము

పెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు
జేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుదు
చక్కని డబ్బీలో
పెల ౮ అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, బోర్లు, బొంబాయి

మిక్కిలి వుష్ణదేశమును యిండియా దేశమునందు మొదలును చలువగలుగుటకు మన మాండ్లకు వలయుటకును పూర్వకమున హెచ్చరించుటకు కల వెండ్రుకలు పరిశుభముగా నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయైన పులిపురచుడును ఈ ఘృతముగా

కామినియా ఆయిలు (జిస్టరు)

తల వెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శ్రద్ధ లేక నూనెనుండు కలవు. యందుకు పోగొట్టును. ఇహజములకు వట్టువంటి మెత్తదనము నిచ్చును. పెదమునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. తన మెచ్చగుటలను కండ్లకు కలుగు మార్పును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు కలనూ నెలన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును వెట్టుచుండికి మహాఫలకరము నొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

పెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 రి. పి. చార్జీ 0-5-0 అణాలు.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 రి. పి. చార్జీ రు 0-12-0 అణాలు.

పోస్టేజి:

ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ లింకు తెమికలు కంపెనీ.

(D 126 W 100)

155, జుమ్మామసీదు, బొంబాయి.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలర్లు కామోజిషిఫ్"ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగునిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామోజిషిఫ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు నలభాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును.

శీ గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(ప్రై కామోజిషిఫ్ గోరువప్పుడు ఈ పత్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

లోధ

గర్భాశయ రోగనివారణ:— స్త్రీలకు గర్భాశయమును బహిష్కరించుట, అకాలబహిష్కరింప జాతీగాను, తక్కువగానుపోవుట, తమమర్యాదము, సంకల్పసహితరక్షసహిత, మలబద్ధము, నూతికావారము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్యాదాధారము తుడుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తసహిత, మలబద్ధము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునలన కాంతిని యాభిమునకు తెజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎలంబూరు, మద్రాస్.
166 (బాంబి:— 9, బండగ వీధి, మద్రాసు.)

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్డితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంశధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:— లక్షోపలక్షల ప్లేటోగ్రులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధింపబడును. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా శీతయొద్ద నుండేనేని ప్లేటకు లక్షోత్తమైన సిద్ధాంశధము కేరొగిరి లేదని తామే నంతోమహాగ బల్యులము. నికజ్యము, మాదక శాలక జ్వరములు, స్పృహలేము మొదలగువి తక్కువ గుణమును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం. (594)

2. క్రిమిహర తెలుగు:— ప్లేట గడ్డకును, నందుల నొప్పి పోవుటకును ముచుండు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

3. వైశ్యాసరాసము:— దీని నేవించినప్పటిండియే మూత్రము కట్టక (లబా) వాంతిభేరి, కీకభేరి, అజీర్ణ భేదము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

4. బాలనభోదనము:— విడ్డలకు బలకారి; తియ్యని మండు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణభేరి, కృశ్యము, కడుపుబ్బియుండట, అకలిలేకుండుట మొదలగువి గుణములు విడ్డల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

5. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రము:— విడ్డలకు మునుముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణకారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీకవాతం, పూర్వవామువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుష్టము మొదలగు యింకవనేక రోగములను గుణములే మును. (801)

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
కపాళ కర్పూ 5-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-18-0
" " 25-కి 5-8-0

పతి ఔషధముతోకూడ అనుపానము తెగున పంపబడును.
శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.